1846-02

LTO NOORD ADVIES

Startnotitie Milieueffectrapportage

Varkenshouderij Braks

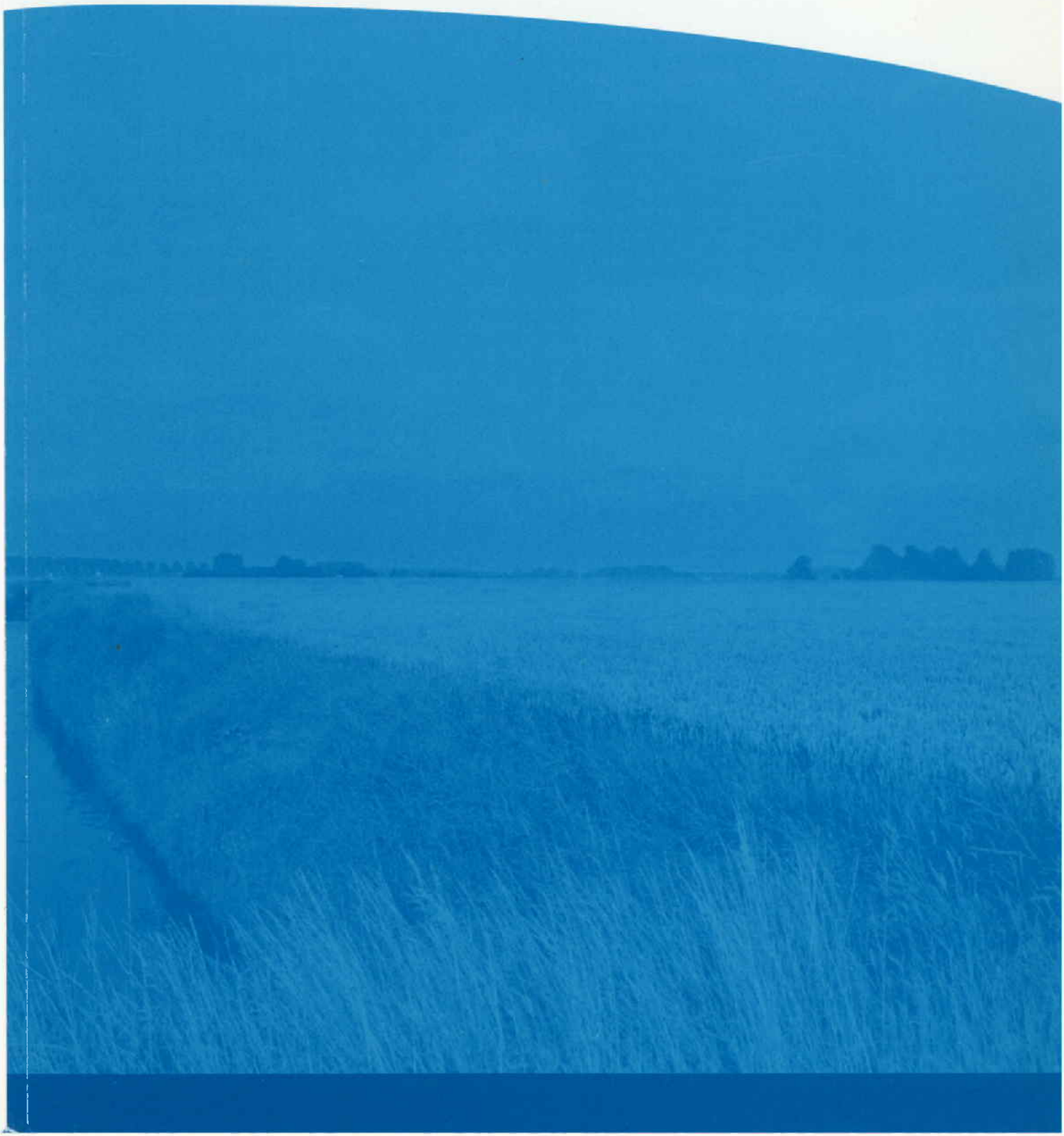

Startnotitie Milieueffectrapportage

Varkenshouderij Braks

Datum : November 2006
Opgesteld door : dhr. Ing. R. Aagten

LTO NOORD ADVIES
Dienst Ruimtelijke Ordening en Milieu
Postbus 67
7000 AB Doetinchem
Tel.: (0314) 376944
Fax: (0314) 376966

Inhoudsopgave

1 **Projectgegevens**

2 **Inleiding**
- 2.1 Historie
- 2.2 Aanleiding en doel

3 **Procedures en beleid**
- 3.1 Besluit milieueffectrapportage
- 3.2 Bevoegd gezag
- 3.3 Planning
- 3.4 Europees beleid
- 3.5 Rijksbeleid
- 3.6 Provinciaal beleid
- 3.7 Gemeentelijk beleid

4 **Voorgenomen activiteit en alternatieven**
- 4.1 Referentiesituatie
- 4.2 Voorkeursalternatief
- 4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

5 **Bestaande milieutoestand**
- 5.1 Autonome ontwikkelingen
- 5.2 Ammoniak
- 5.3 Geur
- 5.4 Fijn stof
- 5.5 Bodem en water
- 5.6 Energie
- 5.7 Geluid
- 5.8 Verkeer
- 5.9 Landschap
- 5.10 Levende natuur

6 **Gevolgen voor het milieu**
- 6.1 Inleiding
- 6.2 Ammoniak
- 6.3 Geur
- 6.4 Fijn stof
- 6.5 Bodem en water
- 6.6 Energie
- 6.7 Geluid
- 6.8 Verkeer
- 6.9 Landschap
- 6.10 Levende natuur

7 **Vergelijking van alternatieven**

Bijlagen:

A	Situering bedrijf
B	Ligging kwetsbaar gebied
C	Kaart streekplan
D	Kaart reconstructieplan
E	Bouwperceel
F	Duurzaamheid locatie
G	Referentiesituatie
H	Voorkeursalternatief

Los toegevoegd

Plattegrond voorkeursalternatief

1 Projectgegevens

Activiteit:

Het uitbreiden en wijzigen van een bestaande varkenshouderij, gelegen aan de Voorpeel 5 te (5409 TX) Odiliapeel, kadastraal bekend gemeente Uden, sectie V, nummer 2586

Initiatiefnemer:

Braks Agrarische Bedrijven b.v.
Contactpersoon: R.T.M.J. Braks
Beukenlaan 54A
5409 SX Odiliapeel

Bevoegde gezag:

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's Hertogenbosch

Te nemen besluit:

Het verlenen van een milieuvergunning, conform artikel 8.4 van de Wet Milieubeheer.

2 Inleiding

2.1 Historie

Aan de Voorpeel 5 te Odiliapeel is sinds lange tijd een varkenshouderij gevestigd. Begin 2006 heeft initiatiefnemer dit bedrijf aangekocht.

Voor het bedrijf is op 5 juni 2003 milieuvergunning verleend voor het houden van vleesvarkens en fokzeugen:

917	Gespeende biggen
78	Kraamzeugen
200	Guste en dragende zeugen
3	Dekberen
36	Opfokzeugen
1632	Vleesvarkens

Het bedrijf is momenteel in werking conform de milieuvergunning.

In bijlage A is de ligging van het bedrijf in haar omgeving weergegeven.

2.2 Aanleiding en doel

Initiatiefnemer heeft tot vorig jaar altijd geboerd op de locatie Beukenlaan 62 te Odiliapeel. Aldaar was een veehouderij met rundvee en varkens gevestigd. In de directe nabijheid van deze locatie is aardappelverwerker Peka Kroef gelegen. In verband met hinder over en weer, heeft initiatiefnemer deze locatie aan de Beukenlaan 62 in 2005 verkocht aan Peka Kroef.

Door initiatiefnemer is gezocht naar een alternatieve locatie voor een veehouderij. Al lange tijd was het bedrijf aan de Voorpeel 5 te koop. Gezien de gunstige ligging van dit bedrijf in haar omgeving, heeft initiatiefnemer besloten deze locatie aan te kopen.

Doel is om aldaar een gesloten varkenshouderij op te richten met een omvang van:

5400	Gespeende biggen
288	Kraamzeugen
1238	Guste en dragende zeugen
4	Dekberen
480	Opfokzeugen
10.200	Vleesvarkens

Door initiatiefnemer wordt een bedrijf nagestreefd met een omvang welke groter is dan het gemiddelde in Nederland. Initiatiefnemer weet dat grote bedrijven in staat zijn scherpe afspraken te maken met leveranciers van voer en afnemers van slachtrijpe dieren. Ook kan er met een dergelijke omvang beduidend goedkoper gebouwd worden. Vooral op deze manier kan men de concurrentie op de wereldmarkt aan.

De uiteindelijk gewenste omvang is bepaald door de maximaal toelaatbare omvang van het bouwperceel (2,5 hectare, zie paragraaf 3.6 - beschrijving provinciaal beleid).

3 Procedures en beleid

3.1 Besluit milieueffectrapportage

Initiatiefnemer heeft de wens om op de locatie Voorpeel 5 te Odiliapeel 1526 fokzeugen, 5400 gespeende biggen, 4 dekberen, 480 opfokzeugen en 10.200 vleesvarkens te houden. Ondanks dat er momenteel reeds een varkenshouderij is gevestigd, wordt voor de gewenste situatie (na sloop) compleet nieuw gebouwd. Uiteraard dient er voor de gewenste situatie milieuvergunning en bouwvergunning verleend te worden. Tevens is een wijziging van de bestemming noodzakelijk.

Op grond van het Besluit Milieueffectrapportage dient een milieueffectrapport (hierna te noemen: MER) opgesteld te worden wanneer er sprake is van oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting met meer dan 3000 plaatsen voor vleesvarkens of 900 plaatsen voor fokzeugen. Dit is in onderhavige situatie het geval.

Het MER wordt voorafgegaan door deze startnotitie. Hierin wordt inzicht gegeven in de aard, omvang en locatie van het voornemen. Tevens wordt aangegeven welke alternatieven worden onderzocht en wordt een globale beschrijving gegeven van de te verwachten milieugevolgen. De informatie is bedoeld voor alle betrokkenen zoals omwonenden, bevoegd gezag, maatschappelijke organisaties en de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna te noemen commissie MER).

Tijdens de te volgen procedures zijn er diverse inspraakmomenten. Het eerste inspraakmoment vindt plaats direct na de publicatie van de startnotitie en duurt 6 weken. Gedurende deze termijn kunnen wensen ten aanzien van de inhoud van het MER kenbaar worden gemaakt. Voor het uiteindelijke MER worden door het bevoegd gezag binnen 13 weken richtlijnen opgesteld, waarbij (eventueel) rekening wordt gehouden met de aandachtspunten die uit de inspraak naar voren zijn gekomen.

3.2 Bevoegd gezag

In het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Milieubeheer is opgenomen dat Gedeputeerde Staten van de provincie bevoegd zijn te beslissen op aanvragen om milieuvergunning ten aanzien van inrichtingen waar meer dan 1000 kuub van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen worden opgeslagen. Ook zijn zij bevoegd gezag in die situaties waar op jaarbasis meer dan 15.000 ton afvalstoffen worden doorgezet.

In de Richtlijn 75/442/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 91/156/EEG, wordt afvalstof gedefinieerd als: "elke stof of elk voorwerp, ontstaan als residu bij industriële procédés, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen".

Initiatiefnemer is voornemens om brijvoedering toe te passen. Diverse bijproducten, allen afkomstig van de levensmiddelenindustrie, worden op het bedrijf samengevoegd tot een optimaal voer voor de varkens.

Een gedeelte van de toegepaste bijproducten wordt gezien als afvalstof. In onderhavige situatie zal de opslag minder zijn dan 1000 kuub. Echter de jaarlijkse doorzet bedraagt meer dan 15.000 ton per jaar, zodat Geduputeerde Staten van de provincie Noord Brabant het bevoegde gezag is.

3.3 Planning

Rekening houdend met de termijnen zoals die in de Wet milieubeheer zijn vastgelegd kan een indicatie worden gegeven van het te doorlopen tijdspad:

Activiteit	Tijdstip	Actie door
Indienen startnotitie MER bij de gemeente	November 2006	Initiatiefnemer
Bekendmaking	December 2006	Gemeente Uden
Inspraak voor richtlijnen MER Advies wettelijke adviseurs	December 2006	Een ieder Inspectie milieuhygiëne
Advies commissie MER	Februari 2007	Commissie MER
Overleg en vaststellen richtlijnen	Maart 2007	Gemeente Uden
Opstellen en indienen MER	Juni 2007	Initiatiefnemer LTO Noord Advies
Opstellen en indienen aanvraag milieuvergunning	Juni 2007	Initiatiefnemer LTO Noord Advies
Beoordelen aanvaardbaarheid MER en openbare kennisgeving	Augustus 2007	Gemeente Uden
Beoordelen ontvankelijkheid aanvraag milieuvergunning	Augustus 2007	Gemeente Uden
Inspraak MER	September 2007	Een ieder
Toetsingsadvies commissie MER	Oktober 2007	Commissie MER
Ontwerpbeschikking milieuvergunning	November 2007	Gemeente Uden
Inspraak ontwerpbeschikking milieuvergunning	December 2007	Een ieder
Definitieve beschikking milieuvergunning	Februari 2008	Gemeente Uden

3.4 Europees beleid

Vogelrichtlijn

De Europese Vogelrichtlijn heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten in stand te houden. Het gaat niet alleen om de vogels zelf, maar ook om hun eieren, nesten en leefgebieden die voorkomen op het Europees grondgebied van de lidstaten. Het betreft de bescherming, het beheer en de regulering van deze soorten en stelt regels voor de exploitatie daarvan.

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland opgenomen in de Flora- en Faunawet, de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998 (zie hiervoor paragraaf 3.5).

In een straal van 10 kilometer rondom de projectlocatie bevinden zich geen gebieden die zijn aangewezen als vogelrichtlijngebied.

Habitatrichtlijn

In 1992 is er door de lidstaten van de Europese Unie een richtlijn ondertekend welke moet zorgdragen voor bescherming en instandhouding van soorten flora en fauna die van Europees belang zijn: de habitatrichtlijn. Deze richtlijn houdt de verplichting in om habitats en diersoorten die voor de Europese Unie van belang zijn in stand te houden.

Ook bij de habitatrichtlijn wordt onderscheidt gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. Evenals bij de vogelrichtlijn wordt de soortenbescherming geregeld met de Flora- en Faunawet.

Nederland heeft 141 gebieden aangemeld bij de Europese Commissie als zijnde habitatgebied. De Europese Commissie heeft deze lijst op 7 december 2004 vastgesteld. De aanwijzing van de gebieden vindt plaats vanaf 2007. De bedoeling is dat de Natuurbeschermingswet 1998 zorgdraagt voor de gebiedsbescherming. Zolang de gebieden nog niet zijn aangewezen is dit niet het geval en geldt de habitatrichtlijn rechtstreeks.

Aangemelde habitatgebieden bevinden zich niet binnen een straal van 10 kilometer rondom de projectlocatie.

IPPC-richtlijn

De IPPC-richtlijn (Integrated Pollution Prevention en Control) is een Europese richtlijn die op 24 september 1996 door de Raad van de Europese Unie is vastgesteld. De richtlijn beoogt een geïntegreerde preventie en beperking van verontreiniging door industriële activiteiten tot stand te brengen en zo een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken. De richtlijn is van toepassing op de categorieën van industriële activiteiten die worden genoemd in de bijlage behorende bij de richtlijn. Varkenshouderijen met meer dan 2000 plaatsen voor mestvarkens vallen onder de werkingssfeer van de richtlijn.

De richtlijn hanteert als uitgangspunt dat emissies naar bodem, water en lucht met inbegrip van maatregelen voor afvalstoffen moeten worden voorkomen en, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk moeten worden beperkt. Voor een veehouderij betekent dit dat het bedrijf zodanig moet worden geëxploiteerd dat alle passende maatregelen tegen verontreinigingen (denk aan ammoniak, stank, geluid en stof) worden getroffen. Hiertoe dienen technieken te worden toegepast die het meest doeltreffend zijn in het voorkomen van emissies en effecten op het milieu, of als dit niet mogelijk blijkt, algemeen te beperken (best beschikbare technieken).

De IPPC-richtlijn is volledig geïmplementeerd in de Nederlandse milieuwetgeving, waaronder de Wet milieubeheer, Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Wet ammoniak en veehouderij.

3.5 Rijksbeleid

Nota Ruimte

De Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben op respectievelijk 17 mei 2005 en 17 januari 2006 ingestemd met de nieuwe Nota Ruimte. Met de bekendmaking op 27 februari 2006 is de Nota Ruimte formeel in werking getreden.

In de Nota Ruimte is het nationaal ruimtelijk beleid vastgelegd tot 2020, waarbij de periode 2020-2030 geldt als doorkijk naar de lange termijn. De Nota Ruimte is een strategische nota op hoofdlijnen, waarin rijksverantwoordelijkheden en die van anderen helder zijn onderscheiden. Decentralisatie staat centraal: vele zaken worden overgelaten aan provinciaal en gemeentelijk bestuur.

De gebieden en netwerken die het kabinet van nationaal belang acht, vormen samen de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur. Daar streeft het rijk in het algemeen naar een hogere kwaliteit. Met betrekking tot water, natuur en landschap bestaat de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur uit de grote rivieren, het IJsselmeergebied, de kust, vogel- en Habitatrichtlijngebieden en natuurbeschermingsgebieden, de Ecologische Hoofdstructuur en robuuste ecologische verbindingen, werelderfgoedgebieden en nationale landschappen. De projectlocatie ligt in géén van deze genoemde gebieden van de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.

Ten aanzien van landbouw wordt vanuit de Nota Ruimte vooral verwezen naar de reconstructieplannen die voor de provincies Noord Brabant, Limburg, Utrecht, Overijssel en Gelderland zijn opgesteld. In de situatie van initiatiefnemer gaat het dan om het Reconstructieplan Peel en Maas. Dit plan is nader omschreven in het onderdeel 'Provinciaal beleid'.

Natuurbeschermingswet

Nederland heeft sinds 1967 een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het onder andere mogelijk om gebieden aan te wijzen als natuurmonumenten en deze zo te beschermen. De Natuurbeschermingswet 1967 voldeed echter niet aan de verplichtingen die in internationale verdragen en Europese verordeningen aan de bescherming van gebieden en soorten worden gesteld. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet tot stand gekomen, die zich alleen richt op gebiedsbescherming : de Natuurbeschermingswet 1998. De verplichtingen voor soortbescherming zijn overgenomen in de Flora- en Faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 moest de bescherming van natuurgebieden, zoals vastgelegd in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, in nationale wetgeving vastleggen. Al snel bleek dat de omzetting van Europese regels in deze wet onvoldoende was. De Natuurbeschermingswet is gewijzigd, en is op 1 oktober 2005 in werking getreden.

De vogelrichtlijngebieden en habitatgebieden worden natura 2000-gebieden genoemd. Gebieden die formeel zijn aangewezen vallen onder de werking van de Natuurbeschermingswet 1998. Op dit moment zijn in Nederland 79 gebieden aangewezen als vogelrichtlijngebied. Deels zijn deze gebieden tevens habitatgebied. Er zijn 162 aangemelde natura 2000-gebieden die nog moeten worden aangewezen. De aanwijzingsbesluiten zullen vanaf 2006 door de minister van LNV worden genomen.

De Natuurbeschermingswet kent tevens natuurmonumenten. Daar waar deze overlap vertonen met de natura 2000-gebieden, zal de status natuurmonument vervallen. De natuurwetenschappelijke kenmerken en natuurschoon zullen worden overgenomen in de instandhoudingsdoelstellingen van de natura 2000-gebieden.

Projecten of andere handelingen die de kwaliteit van de gebieden kunnen verslechteren of die mogelijk een verstorend effect hebben op de soorten mogen niet plaatsvinden zonder vergunning. De Natuurbeschermingswet schrijft voor dat er voor alle natura 2000-gebieden een beheersplan wordt vastgesteld. Hiermee krijgen beheerders, gebruikers en belanghebbenden meer duidelijkheid over de vraag welke activiteiten in of nabij het gebied toelaatbaar zijn. Met het opstellen van de beheersplannen moet nog worden gestart.

Binnen een straal van 10 kilometer zijn geen gebieden gelegen die bescherming genieten (of gaan genieten) in het kader van de natuurbeschermingswet.

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet heeft tot doel in het wild levende planten en dieren te beschermen met het oog op de instandhouding van soorten. In Nederland komen zo'n 40.000 plant- en diersoorten voor, waarvan er zo'n 1000 onder de werking van de Flora- en Faunawet vallen. Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. In de Flora- en Faunawet zijn verbodsbepalingen opgenomen.

Naast de verbodsbepalingen geldt er bij elk project tevens een zorgplicht. Deze zorg houdt in ieder geval in, dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd, teneinde die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Eén ieder dient zó te handelen of juist handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten daarvan géén of zo min mogelijk hinder ondervinden.

De bedrijfsgebouwen zijn gedeeltelijk geprojecteerd op het huidige bouwperceel, waar momenteel reeds bedrijfsgebouwen staan. Deze zullen worden gesloopt, waarna de realisatie van het voorkeursalternatief kan starten. Op het huidig bebouwde terrein komen momenteel geen beschermde soorten voor.

Daarnaast is een gedeelte van de nieuwbouw gepland op gronden die momenteel in gebruik zijn voor akkerbouwdoeleinden. Gezien het intensieve gebruik van de landbouwgrond (bemesten, ploegen, zaaien, chemische en mechanische onkruidbestrijding, oogsten) is het niet aannemelijk dat er beschermde soorten aanwezig zijn. De concretisering van het initiatief zal naar alle waarschijnlijkheid dan ook niet leiden tot overtreding van de Flora- en Faunawet.

Volgens het provinciale streekplan fungeert de omgeving waar de locatie van initiatiefnemer is gelegen als leefgebied voor de das. De handhaving van bestaansvoorwaarden van de das dienen gewaarborgd te zijn. Zo moeten burchten met rust worden gelaten, moeten dassen kunnen fourageren en moeten er voldoende landschappelijke structuren als houtwallen en begroeide slootkanten aanwezig blijven. Opgemerkt kan worden dat op de locatie of er direct nabij geen dassenburcht is gelegen. Bij de inrichting van het geheel (bouwperceel / landschappelijke inpassing) zal rekening worden gehouden met de leefomstandigheden van de das. Eén en ander zal nader worden beschreven in het MER. Het initiatief hoeft het leefgebied van de das dus niet te frustreren.

Wet milieubeheer

Het is verboden om zonder een daartoe verleende milieuvergunning een inrichting op te richten en in werking te hebben. Een milieuvergunning kan slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd. De artikelen 8.8, 8.9 en 8.10 van de Wet milieubeheer geven het toetsingskader van de milieuvergunning.

Bij de beslissing op de aanvraag betrekt het bevoegd gezag onder andere de bestaande toestand van het milieu, de gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken en de redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu.

Bij een milieuvergunning voor een varkenshouderij zijn ammoniakemissie en geurhinder belangrijke milieuonderdelen die bij de beslissing op de aanvraag moeten worden beoordeeld. Voor deze beoordeling zijn bijzondere wetten en richtlijnen vastgesteld die hierna worden beschreven.

Wet ammoniak en veehouderij

Van belang voor het aspect ammoniakemissie bij vergunningverlening is de invloed van de Wet ammoniak en veehouderij (hierna te noemen WAV) welke per 8 mei 2002 van kracht geworden is.

Bij de beslissing inzake de vergunning voor de oprichting of verandering van een veehouderij betrekt het bevoegd gezag de gevolgen van de ammoniakemissie uit de tot de veehouderij behorende dierenverblijven uitsluitend op de wijze die is aangegeven in de WAV. Beoordeling vindt plaats ten opzichte van zogenaamde kwetsbare gebieden. Een kwetsbaar gebied is een gebied welke in het ammoniakbeleid van voor 1 januari 2002 als voor verzuring gevoelig gebied werd aangemerkt en is opgenomen binnen de door de provincie vast te stellen ecologische hoofdstructuur (EHS) (zie onderdeel Provinciaal beleid).

Er wordt onderscheid gemaakt tussen bedrijven gelegen binnen een kwetsbaar gebied of in een zone van 250 meter hieromheen en bedrijven welke hierbuiten zijn gelegen. Voor de eerste groep bedrijven geldt een maximaal emissieplafond ten aanzien van ammoniak welke niet mag worden overschreden. Voor de tweede groep is opgenomen dat wanneer een bedrijf onder de reikwijdte van de IPPC-richtlijn valt en dit bedrijf uitbreidt, deze uitbreiding niet mag resulteren in een belangrijke toename van de verontreiniging.

Het dichtst bijgelegen kwetsbaar gebied bevindt zich op een afstand van 251 vanaf het eerste dierverblijf (bijlage B). Er geldt dus geen maximaal emissieplafond.

Ondanks het feit dat de locatie niet in een zone van 250 meter rondom kwetsbare natuur is gelegen, dient er beoordeelt te worden of er met de verandering van deze varkenshouderij sprake is van een belangrijke toename van de verontreiniging. Deze beoordeling is noodzakelijk aangezien het bedrijf onder de reikwijdte van de Europese IPPC-richtlijn valt. Is er sprake van een belangrijke verontreiniging, dan dient de vergunning geweigerd te worden. In het MER zal dit verder behandeld worden.

Opgemerkt dient te worden dat de ministerraad op voorstel van staatssecretaris Van Geel heeft ingestemd met een wetsvoorstel tot wijziging van de WAV. De regering wil de bescherming tegen ammoniakdepositie beperken tot de zeer kwetsbare natuurgebieden. In het wetsvoorstel wordt geregeld dat de provincies de zeer kwetsbare gebieden gaan aanwijzen. Er kunnen alleen gebieden worden aangewezen die binnen de ecologische hoofdstructuur zijn gelegen. Kwetsbare gebieden die deel uitmaken van vogelrichtlijn- en habitatgebieden moeten verplicht worden aangewezen. Bij de overige kwetsbare gebieden dienen de provincies een afweging te maken aan de hand van in de wet genoemde aspecten. Gebieden kleiner dan 50 hectare mogen alleen worden aangewezen als er zeer grote natuurwaarden aanwezig zijn. Naar verwachting treedt de wetswijziging begin 2007 in werking. Hierdoor is het goed mogelijk dat de aanvraag om milieuvergunning voor onderhavige inrichting getoetst moet worden aan de gewijzigde WAV. Verwacht wordt dat dit niet resulteert in een andere conclusie.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Voor veehouderijen gaan op grond van artikel 8.44 van de Wet milieubeheer algemene regels gelden met betrekking tot de ammoniakemissie uit huisvestingssystemen. Op 28 december 2005 is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij bekendgemaakt. Het besluit is nog niet in werking getreden. Hiervoor moet eerst een inwerkingtredingsbesluit worden bekendgemaakt. Naar verwachting valt de inwerkingtreding samen met de inwerkingtreding van de hiervoor genoemde wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij. De kans is groot dat op het moment van beslissen op de aanvraag milieuvergunning voor onderhavig initiatief het Besluit moet worden toegepast.

Op grond van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij mogen, indien in een veehouderij dieren worden gehuisvest van een categorie waarvoor in de bijlage bij het besluit een maximale emissiewaarde is aangegeven, voor die dieren geen huisvestingssystemen worden toegepast met een emissiefactor die hoger is dan de maximale emissiewaarde.

Voor varkens gelden de onderstaande maximale emissiewaarden:

Kraamzeugen	2,9 kg/plaats/jaar
Guste en dragende zeugen	2,6 kg/plaats/jaar
Gespeende biggen	0,23 kg/plaats/jaar
Vleesvarkens	1,4 kg/plaats/jaar
Opfokzeugen	1,4 kg/plaats/jaar
Dekberen	5,5 kg/plaats/jaar

Uiteraard wordt bij de keuze van de stalsystemen rekening gehouden met genoemde emissiewaarden.

Regeling ammoniak en veehouderij

De regeling bevat een lijst met huisvestingssystemen met de bijbehorende ammoniakemissiefactoren. Aan de hand hiervan dient de totale ammoniakemissie, geproduceerd op een agrarisch bedrijf, bepaald te worden.

Directe ammoniakschade

Naast indirecte schade door vermesting en verzuring van natuurgebieden, kan ammoniakdepositie op bepaalde gewassen leiden tot directe ammoniakschade. Uit onderzoek van het AB-DLO (thans 'Plant Research International') te Wageningen is gebleken, dat met name kasgewassen, fruitteelt en coniferen als gevoelig voor directe ammoniakschade kunnen worden aangemerkt. Andere gewasgroepen lopen een verwaarloosbare kans op schade [1].

Directe ammoniakschade doet zich alleen op zeer korte afstand van een emissiepunt voor. Tot gevoelige soorten moet een afstand van 50 meter worden aangehouden. Bij minder gevoelige soorten is een afstand van 25 meter voldoende om schade als gevolg van ammoniakemissie te vermijden. Binnen aangegeven afstanden bevinden zich geen gevoelige gewasgroepen. Derhalve kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van ammoniakschade voor agrarische gewassen.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren

De Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) stelt regels ter bescherming van het oppervlaktewater tegen verontreiniging. Het is verboden zonder vergunning afvalstoffen, verontreinigende stoffen of schadelijke stoffen, in welke vorm ook, in te brengen in oppervlaktewateren. Tevens kunnen op grond van deze wet regels worden gesteld met het oog op een doelmatige werking van betrokken zuiveringstechnische installaties.

Op grond van de WVO zijn diverse algemene maatregelen van bestuur vastgesteld. Voor een veehouderij is in het bijzonder van toepassing het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij. Dit Besluit stelt regels ten aanzien van lozingen in het oppervlaktewater van (niet verontreinigd) water vanaf het erf, alsmede het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen in de nabijheid van oppervlaktewater. Voor veehouderijen die onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn vallen geldt het Lozingenbesluit niet. Indien hier lozingen plaatsvinden moet dit geregeld worden middels een WVO-vergunning.
Als gevolg van de activiteiten van initiatiefnemer vindt geen lozing van afvalwater in het oppervlaktewater plaats. Afvalwater komt terecht in de mestkelder onder de stal en wordt afgevoerd als meststof. Aan hemelwater van daken en erfverharding worden geen verontreinigende stoffen toegevoegd. Aangezien er geen lozingen in het oppervlaktewater plaatsvinden, is geen vergunning op grond van de WVO vereist.

---

1 Stallucht en planten, instituut voor Plantenziektekundig onderzoek, 1981; Effecten van ammoniak op planten in de directe omgeving van stallen: update van een risicoschatting, AB-rapport 72, P.H.B. de Visser en L.J. van Eerden, 1996.

Besluit Luchtkwaliteit

Op 5 augustus 2005 is het Besluit Luchtkwaliteit 2005 in werking getreden. Het besluit heeft gevolgen voor het verlenen van milieuvergunningen en voor ruimtelijke plannen. De luchtkwaliteit moet namelijk betrokken worden in alle besluitvorming rondom projecten die mogelijk invloed op deze luchtkwaliteit hebben.

In het besluit zijn grenswaarden opgenomen voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof (PM10), lood, benzeen en koolmonoxide. Bij landbouwbedrijven verdient vooral het aspect fijn stof (PM10) aandacht. In het MER zal hier nader op worden ingegaan.

Reconstructiewet

De Reconstructiewet concentratiegebieden vormt de wettelijke basis voor de reconstructie. De wet is op 1 april 2002 in werking getreden. De reconstructie is bedoeld voor de herinrichting en revitalisering van de concentratiegebieden Limburg, Brabant, Gelderland, utrecht en Overijssel. Een nadere beschouwing is weergegeven in het onderdeel Provinciaal beleid.

Wet stankemissie veehouderijen

De Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden dateert van 16 mei 2002 en geeft de regels inzake stankemissie in ontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden primaat natuur. Deze wet is het enige toetsingskader voor het aspect geuremissie vanaf het moment dat voor een gebied een reconstructieplan is bekend gemaakt. Voor het gebied waar de locatie van initiatiefnemer is gelegen is inmiddels een reconstructieplan vastgesteld en bekend gemaakt. (zie onderdeel Provinciaal beleid).

Regeling stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden

In de Staatscourant van 28 april 2003 is de Regeling stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden gepubliceerd. Hierbij is opgemerkt dat deze regeling van kracht wordt op het moment dat de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden van kracht wordt. Deze wet is op 1 mei 2003 van kracht geworden. In de regeling is een lijst met geuremissienormen voor de verschillende diercategorieën in verschillende huisvestingsystemen opgenomen. Aan de hand hiervan kan de mate van geuremissie worden bepaald.

Publicatiereeks lucht 46

Volgens de Wet stankemissie veehouderijen is beoordeling van het aspect cumulatieve geurhinder niet meer noodzakelijk. Aangezien het bedrijf valt onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn kan gesteld worden dat de geuremissie vanuit de gewenste varkenshouderij tevens moet worden beoordeelt in relatie tot de geuremissie afkomstig van andere bedrijven in de omgeving. Een manier om de zogenaamde cumulatieve geurhinder te bepalen volgt uit Publicatiereeks lucht 46.

In het MER zal een beoordeling worden opgenomen.

Wet geurhinder en veehouderij

Naar verwachting geldt er vanaf 1 januari aanstaande één nieuwe stankwet voor heel Nederland: Wet geurhinder en veehouderij. Deze wet komt in de plaats van de Wet stankemissie veehouderijen (van toepassing in de reconstructiegebieden) en de drie stankhandreikingen (van toepassing in de rest van Nederland) en gaat bepalen op welke manier geur (stank) van veehouderijstallen in de milieuvergunning moet worden beoordeeld.

Uitgangspunten hierbij zijn dat aan de ene kant de uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderijsector niet in gevaar komen, maar aan de andere kant ook dat burgers optimaal tegen geurhinder worden beschermd. De geuremissie wordt bepaald en vervolgens weggezet in een verspreidingsmodel. De omgeving wordt hierbij verdeeld in twee categorieën: binnen bebouwde kom en buiten bebouwde kom. Daarnaast wordt onderscheidt gemaakt tussen concentratiegebieden en niet concentratiegebieden. Gemeenten krijgen zelf beleidsvrijheid om onder voorwaarden naar boven en beneden af te wijken.

Momenteel zijn de geuremissiefactoren en het verspreidingsmodel niet beschikbaar. Exacte toetsing aan de Wet Geurhinder en veehouderij is vooralsnog niet mogelijk. De verwachting is dat dit binnenkort wel het geval is, zodat een nadere uiteenzetting in het MER kan worden opgenomen.

Varkensbesluit

Regels ter bescherming van het welzijn van varkens in de varkenshouderij zijn opgenomen in het Varkensbesluit. In het voorliggende plan is rekening gehouden met de huidige en toekomstige welzijnseisen. In het MER wordt aandacht besteed aan de welzijnseisen en de invloed hiervan op de milieueffecten.

Meststoffenwet

Bij de gewenste varkenshouderij wordt uiteraard drijfmest geproduceerd. Deze mest wordt van het bedrijf afgevoerd en elders aangewend als meststof overeenkomstig de meststoffenwet. Per 1 januari 2006 is de gewijzigde meststoffenwet van kracht. Belangrijkste wijziging is de introductie van het stelsel van gebruiksnormen. Er geldt een gebruiksnorm ten aanzien van dierlijke meststoffen. Tevens dient rekening te worden gehouden met een stikstofgebruiksnorm en fosfaatgebruiksnorm. Met de gift aan dierlijke meststoffen, kunstmeststoffen en overige organische meststoffen mogen deze gebruiksnormen niet worden overschreden.

De introductie van stikstofgebruiksnormen en de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen is een directe uitwerking van de Europese Nitraatrichtlijn. Deze stelt dat de concentratie nitraat in grondwater maximaal 50 milligram per liter zijn. Aan deze verplichting kan alleen worden voldaan wanneer er maatregelen worden genomen die de toevoer van stikstof beperken, dus een stelsel van gebruiksnormen.

3.6 Provinciaal beleid

Streekplan

Het streekplan Brabant in Balans bevat de hoofdlijnen voor het provinciaal beleid. Het buitengebied van de provincie is onderverdeeld in een Groene HoofdStructuur (GHS) en een Agrarische HoofdStructuur (AHS). De GHS is een samenhangend netwerk van alle natuur- en bosgebieden, landbouwgebieden en andere gebieden met bijzondere natuurwaarden en landbouwgebieden die bepaalde potenties hebben voor de ontwikkeling van natuurwaarden. De AHS omvat het gebied buiten de GHS en de bebouwde kernen en infrastructuur. In de AHS staat de instandhouding en versterking van de landbouw voorop. Landbouwbedrijven hebben er in beginsel de ruimte om zich te ontwikkelen in de door hen gewenste richting. De locatie van initiatiefnemer is gelegen in de agrarische hoofdstructuur.

De agrarische hoofdstructuur is vervolgens weer onderverdeeld in AHS-landschap en AHS-landbouw. De locatie Voorpeel 5 is gelegen in het gebied aangeduid als AHS-landschap. In dergelijke gebieden kan de landbouw zich ontwikkelen, echter hierbij dient rekening te worden gehouden met de voorkomende waarden. De omgeving waar het bedrijf van initiatiefnemer is gelegen is aangeduid als leefgebied voor de das. Dit betekent dat (bij ontwikkelingen) burchten met rust moeten worden gelaten, dat dassen kunnen fourageren in het gebied, en dat er voldoende landschappelijke structuren als houtwallen, begroeide slootkanten en dergelijke aanwezig zijn.

Bouwblokken voor intensieve veehouderijen gelegen in het gebied AHS-landschap met de aanduiding leefgebied voor de das mogen worden uitgebreid tot 2,5 hectare, mits er sprake is van een duurzame locatie. Dit is een bestaand agrarisch bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt (ammoniak, stank en dergelijke) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap) verantwoord is om het te laten groeien tot een bouwblok van maximaal 2,5 hectaren voor een intensieve veehouderij.

Om te kunnen beoordelen of een locatie duurzaam is, heeft de provincie de handleiding 'Duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij' opgesteld (informatie hierover volgt hierna).

Uitsneden van de streekplankaarten zijn opgenomen in bijlage C.

Reconstructieplan

Provinciale Staten van de provincie Noord Brabant hebben op 22 april 2005 het Reconstructieplan Peel en Maas vastgesteld. Sinds 29 juli 2005 is het plan in werking. De reconstructiewet schrijft voor dat het reconstructieplan een integrale zonering voor intensieve veehouderij moet bevatten. Dit betekent dat het gehele gebied wordt ingedeeld in drie zones: Landbouwontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden.

Volgens de kaarten behorende bij het reconstructieplan is de locatie gelegen in het zogenaamde verwevingsgebied. (zie bijlage D). Hier zijn de functies natuur, landschap, cultuurhistorie, wonen, werken, recreatie en landbouw met elkaar verweven. Ontwikkeling van agrarische bedrijven in het verwevingsgebied is mogelijk, mits het zich verhoudt met de omgeving. Bouwblokken tot 1,5 hectare worden mogelijk geacht. Grotere bouwblokken zijn mogelijk tot 2,5 hectare, echter hier is goedkeuring van de provincie voor nodig. Bepalend hierbij is of de locatie kan worden beschouwd als duurzame locatie intensieve veehouderij.

Voor de plannen van initiatiefnemer is een bouwperceel benodigd van 2,5 hectare (zie bijlage E).

Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij

Zowel vanuit het streekplan als vanuit het reconstructieplan wordt verwezen naar de Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij. Met deze handleiding, vastgesteld door Gedeputeerde Staten d.d. 2 december 1993, kan bepaald worden of vergroting van het agrarisch bouwperceel tot maximaal 2,5 hectare tot de mogelijkheden behoord. In bijlage F zijn de criteria die worden gesteld weergegeven, en is bepaald in hoeverre het initiatief hieraan voldoet.

Ecologische hoofdstructuur WAV

In het kader van de Wet ammoniak en veehouderij dient elke provincie in Nederland de provinciale ecologische hoofdstructuur vast te stellen. Aan de hand van dit besluit kan door het bevoegde gezag beoordeeld worden welke voor verzuring gevoelige gebieden binnen de provinciale ecologische hoofdstructuur zijn gelegen en hiermee dus kwetsbaar in de zin van de WAV zijn.

Op 10 januari 2006 is de ecologische hoofdstructuur voor de Wet ammoniak en veehouderij door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Brabant vastgesteld. Het besluit is na publicatie in de Staatscourant sinds 23 februari 2006 in werking.

De voor verzuring gevoelige gebieden gelegen binnen de ecologische hoofdstructuur zijn weergegeven in bijlage B.

3.7 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan

Volgens het vigerende bestemmingsplan (herziening buitengebied 1984) is de locatie gelegen in het agrarisch gebied II. Voor het bedrijf is een agrarisch bouwperceel opgenomen, waarbinnen de bedrijfsgebouwen moeten worden gesitueerd.

Het toegekende bouwperceel biedt onvoldoende ruimte om de plannen te concretiseren. Wel kent het plan een wijzigingsbevoegdheid welke vergroting van het bouwperceel mogelijk maakt. Gezien de maximale omvang van 1,5 hectare, biedt ook deze wijzigingsbepaling onvoldoende mogelijkheden.

Door de gemeente Uden wordt momenteel gewerkt aan een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied. Het ontwerpplan heeft tot en met 11 mei 2006 ter visie gelegen. Planning is dat het plan begin 2007 wordt vastgesteld door de gemeenteraad.

Het initiatief past niet binnen het bouwperceel welke volgt uit het ontwerpplan. Volgens de ambtenaren ruimtelijke ordening van de gemeente is er wel een reële kans dat het benodigde bouwperceel wordt meegenomen bij vaststelling van het bestemmingsplan. In die situatie is een wijziging of herziening van het bestemmingsplan later, niet noodzakelijk.

In bijlage E is het vigerende bouwperceel opgenomen. Tevens is het bouwperceel opgenomen welke volgt uit het ontwerpbestemmingsplan. Uiteraard is ook het gewenste bouwperceel (2,5 hectare) weergegeven.

4 Voorgenomen activiteit en alternatieven

4.1 Referentiesituatie

De referentiesituatie vormt de huidige situatie aangevuld met de autonome ontwikkelingen.

Voor het bedrijf is op 5 juni 2003 milieuvergunning verleend voor het houden van vleesvarkens en fokzeugen:

917 Gespeende biggen
78 Kraamzeugen
200 Guste en dragende zeugen
3 Dekberen
36 Opfokzeugen
1632 Vleesvarkens

Genoemde aantallen worden in de praktijk ook gehouden.

In de referentiesituatie worden de dieren gehouden in twee naast elkaar liggende stallen. De stallen zijn volledig traditioneel uitgevoerd (lees: niet emissiearm). Bij de huidige omvang dienen deze stallen ten aanzien van het aspect ammoniak uiterlijk op 1 januari 2010 emissiearm te zijn. Aanpassing ten aanzien van het varkensbesluit is noodzakelijk voor 1 januari 2013. Zo moeten guste en dragende zeugen dan worden gehuisvest in groepen en moeten vleesvarkens en biggen de beschikking hebben over extra hokoppervlakte. De huidige stallen kunnen in de huidige opzet zonder aanpassingen benut worden tot 1 januari 2010.

Zie bijlage G voor een nadere uiteenzetting van de referentiesituatie.

4.2 Voorkeursalternatief

Initiatiefnemer is voornemens om het bedrijf aan de Voorpeel 5 uit te breiden tot de volgende omvang:

5400 Gespeende biggen
288 Kraamzeugen
1238 Guste en dragende zeugen
4 Dekberen
480 Opfokzeugen
10.200 Vleesvarkens

Specifieke kenmerken zijn hierna weergegeven:

- Om te komen tot een efficiënte opbouw van het bedrijf worden de bestaande bedrijfsgebouwen gesloopt en wordt er volledig nieuw gebouwd. Alles wordt gesitueerd binnen een bouwperceel van 2,5 hectare.
- Alle stallen worden voorzien van chemische luchtwassers welke de ammoniakemissie met 95% reduceren.
- Bij gespeende biggen en vleesvarkens wordt naast de luchtwassers tevens een emissiearm systeem IN de stal gerealiseerd (verkleining emitterend oppervlak). Dit resulteert in een extra reductie van de geuremissie.
- Mest wordt niet bewerkt op het bedrijf. Alles wordt van het bedrijf afgevoerd.

In het MER zal het bedrijf uitvoerig worden beschreven.

Zie bijlage H voor een nadere uiteenzetting van het voorkeursalternatief. Los toegevoegd is een plattegrond van het voorkeursalternatief.

4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

In het MER dient een meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) te worden beschreven.

Ten aanzien van de locatie kan het volgende genoemd worden:
Initiatiefnemer heeft de locatie Voorpeel 5 recent aangekocht, aangezien bedrijfsontwikkeling van zijn vorige bedrijf niet tot de mogelijkheden behoorde. Bij het zoeken naar een nieuwe locatie is uiteraard gekeken naar de ontwikkelingsmogelijkheden ter plaatse. Kijkend naar de vergunde situatie voor locatie Voorpeel 5 kan geconcludeerd worden dat er volop mogelijkheden zijn om aldaar te ontwikkelen. Om verplaatsen van het bedrijf naar elders op te nemen in het MMA is derhalve geen logische en reële optie.

Bij het voorkeursalternatief worden chemische luchtwassers toegepast. Dit resulteert in de laagst mogelijke ammoniakemissie per dier. Verdere ammoniakwinst is bij het gewenste aantal dieren niet te behalen.

Chemische luchtwassers reduceren tevens de geuremissie. Door het systeem bij gespeende biggen, opfokzeugen en vleesvarkens te combineren met een ander emissiearm systeem in de stal, ontstaat geurtechnisch een nog gunstigere situatie. Dit wordt bij het voorkeursalternatief reeds toegepast. Enkel met biologische luchtwassers is een nog grotere geurreductie te bewerkstelligen, echter de reductie van de ammoniakemissie blijft dan ver achter. Hierom is dit niet opgenomen in het voorkeursalternatief.

Optie zou kunnen zijn om gebruik te maken van gecombineerde luchtwassers (biologisch en chemisch). Voor het MMA zal worden beoordeeld of deze techniek haalbaar is.

Nadeel van luchtwassing is het energieverbruik. Het verbruik per dierplaats is bij stallen met luchtwassers hoger dan bij stallen zonder luchtwassers. Hoe meer lucht er gewassen moet worden, hoe hoger het verbruik aan energie. Over het algemeen geldt: hoe warmer het buiten is, hoe meer er geventileerd dient te worden. Binnenkomende ventilatielucht met een lagere temperatuur resulteert dus in een lager energieverbruik.

In het MMA zal daarom het gebruik van bodemwarmtewisselaars worden opgenomen. Hiermee wordt de binnenkomende ventilatielucht in warme tijden gekoeld en in koudere tijden verwarmd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de constante bodemtemperatuur (circa 12°C). Vertikaal in de bodem (tot een diepte van 50 tot 100 meter) worden slangen gebracht die in verbinding staan met bodemwarmtewisselaars welke in de luchtinlaten zijn geplaatst. Door het gesloten circuit wordt water rond gepompt, waarbij het water energie (warmte) aan de bodem afgeeft of opneemt. De lucht welke via de luchtinlaten met bodemwarmtewisselaars de stal binnenkomt wordt hierdoor gekoeld of verwarmd. Het is mogelijk om in koude periodes de ventilatielucht op te warmen van -10°C naar 10°C en in warme periodes de lucht te koelen van 28°C naar 18°C.

Het aantal dieren in het MMA is gelijk aan het aantal in het voorkeursalternatief.

5 Bestaande milieutoestand

5.1 Autonome ontwikkelingen

Voor de beoordeling van de milieueffecten is het noodzakelijk de bestaande toestand van het milieu te kennen. Wat hierbij relevant is, zijn de autonome ontwikkelingen. Dit zijn de toekomstige ontwikkelingen van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd.

Landelijk gezien is er sprake van steeds strenger wordende regelgeving ten aanzien van milieu, dierwelzijn en hygiëne. Als algemene tendens kan worden vastgesteld dat er sprake is van een afname van het aantal agrarische bedrijven. Wel is er bij de blijvende agrarische bedrijven over het algemeen sprake van groei. Deze groei gaat door toepassing van emissiearme technieken echter lang niet altijd gepaard met een toename van de ammoniakemissie en geuremissie. Uit gegevens van het RIVM blijkt dan ook dat de totale ammoniakdepositie de laatste jaren een dalende lijn laat zien.

In de directe omgeving van het bedrijf zijn bij initiatiefnemer momenteel geen ontwikkelingen bekend aangaande verandering van bestemming of grootschalige ontwikkelingen bij andere agrarische bedrijven.

5.2 Ammoniak

De kwetsbare gebieden gelegen in de nabijheid van de projectlocatie zullen worden benoemd. De beïnvloeding door het huidige bedrijf zal worden bepaald middels de berekening van de depositie. Tevens zal worden ingegaan op de achtergronddepositie waar momenteel sprake van is.

5.3 Geur

Geurgevoelige objecten gelegen in de nabijheid van de locatie zullen worden benoemd.

5.4 Fijn stof

Fijn stof is schadelijk voor de menselijke gezondheid (deeltjes met een aërodynamische diameter kleiner dan 10 µm). De huidige emissie vanuit de inrichting zal worden benaderd. Bekende gegevens betreffende de heersende kwaliteit zullen worden opgenomen in het MER. De vraag in hoeverre momenteel aan de geldende normen wordt voldaan zal worden beantwoord.

5.5 Bodem en water

In het MER zal worden ingegaan op de bodemsoort, aanwezig oppervlaktewater en diepte van de grondwaterstand. Ook eventuele onttrekkingen en/of lozingen veroorzaakt door het huidige bedrijf zullen worden beschreven.

5.6 Energie

Het verbruik aan energie in de huidige situatie zal worden beschreven.

5.7 Geluid

De omgeving en de daarvoor geldende normen zal worden beschreven. Tevens wordt ingegaan op de geluidsemissie vanuit de huidige inrichting.

5.8 Verkeer

In het MER zal worden ingegaan op de kwaliteit van de aanwezige openbare wegen en de huidige verkeersintensiteit. De huidige verkeersbewegingen van en naar de inrichting zullen worden benoemd.

5.9 Landschap

Er zal een beschrijving van het landschap worden opgenomen in het MER. Welke landschappelijke waarden zijn eventueel van toepassing.

5.10 Levende natuur

De omgeving waar het bedrijf van initiatiefnemer is gelegen is aangeduid als leefgebied voor de das. Dit betekent dat burchten met rust moeten worden gelaten, dat dassen kunnen fourageren in het gebied, en dat er voldoende landschappelijke structuren als houtwallen en begroeide slootkanten aanwezig zijn.

Opgemerkt kan worden dat er rondom de projectlocatie geen burchten aanwezig zijn.

In het MER zal nader worden ingegaan op voorkomende flora en fauna in de omgeving.

6 Gevolgen voor het milieu

6.1 Inleiding

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu worden het voorkeursalternatief en het meest milieuvriendelijk alternatief op hun milieugevolgen beschouwd.

6.2 Ammoniak

Bij het houden van vee en opslag van mest kan emissie van ammoniak optreden. Voor het berekenen van de toegestane ammoniakemissie (en ammoniakdepositie) is de Wet ammoniak en veehouderij van toepassing. In het MER zal worden uiteengezet of de alternatieven toelaatbaar zijn en hoe deze zich verhouden met de achtergronddepositie in de omgeving.

6.3 Geur

Vanuit de inrichting emitteert geur, welke als hinderlijk kan worden ervaren door de omgeving. Geuremissie van veehouderijbedrijven wordt uitgedrukt in mestvarkeneenheden (MVE). Toename van het aantal dieren kan resulteren in een toename van de geuremissie. Echter toepassing van emissiearme stalsystemen kan de geuremissie per dier verlagen. In het MER zal beoordeling van individuele en cumulatieve geurhinder uitéén worden gezet. Tevens wordt ingegaan op effecten van de brijvoedering op de geuremissie.

6.4 Fijn Stof

Beoordeling van de emissie van (fijn) stof is noodzakelijk. In het MER zal een kwalitatieve en zover mogelijk een kwantitatieve beschrijving van de stofemissie bij de verschillende alternatieven worden opgenomen.

6.5 Bodem en water

Beschreven zal worden op welke wijze uitworpen naar bodem, grondwater, oppervlaktewater en riolering op kunnen treden. Beschreven zal worden in hoeverre en in welke hoeveelheden en samenstelling lozingen van afvalwater plaatsvinden. Tevens wordt ingegaan op het aspect organische mest en de opslag hiervan. Ook het waterverbruik verdient aandacht in het MER.

6.6 Energie

In het MER zal aandacht worden besteed aan het energiegebruik bij de verschillende alternatieven. Het verwachte verbruik en het aspect duurzame energie verdient hierbij aandacht.

6.7 Geluid

Geluid wordt veroorzaakt door vaste installaties binnen de inrichting (bijvoorbeeld ventilatoren) en door geluidsbronnen die met een bepaalde regelmaat terugkomen (bijvoorbeeld het lossen van voer en het laden van dieren).

Voor het voorkeursalternatief wordt een geluidsonderzoek uitgevoerd met in ogenschouw de 'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening' (oktober 1998) en de circulaire 'Geluidshinder veroorzaakt door wegverkeer van en naar de inrichting' (29 februari 1996).

Aan de hand hiervan wordt de geluidsemissie die ontstaat bij het MMA kwalitatief beoordeeld.

6.8 Verkeer

De verkeersintensiteit ten gevolge van de voorgenomen activiteit en de alternatieven zullen beschreven worden.

6.9 Landschap

Plattegronden met de situering en omvang van het bedrijf en terrein zullen nader worden uitgewerkt. Een kwalitatieve beschrijving van de landschappelijke inpassing zal worden opgenomen in het MER.

6.10 Levende natuur

De effecten van emissies via bodem, lucht en water op gevoelige objecten als flora en fauna en ecosystemen in natuurterreinen zullen worden nagetrokken. Tevens wordt gekeken naar de effecten van extra bebouwing op aanwezige flora en fauna.

7 Vergelijking van alternatieven

Het voorkeursalternatief zal worden vergeleken met het meest milieuvriendelijke alternatief en de referentiesituatie.

Daar waar mogelijk, wordt de vergelijking kwantitatief uitgevoerd. In de andere gevallen zal de vergelijking kwalitatief worden beschreven.

Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen.

Bijlage A Situering bedrijf

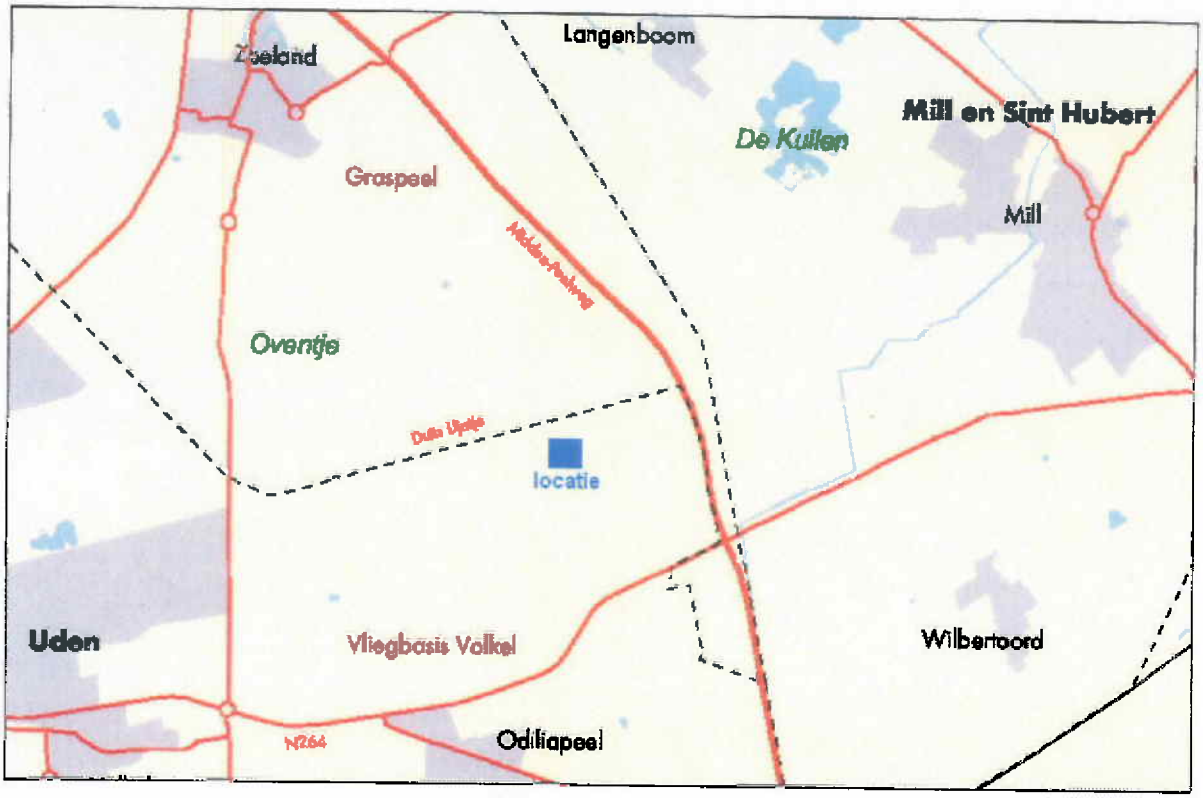

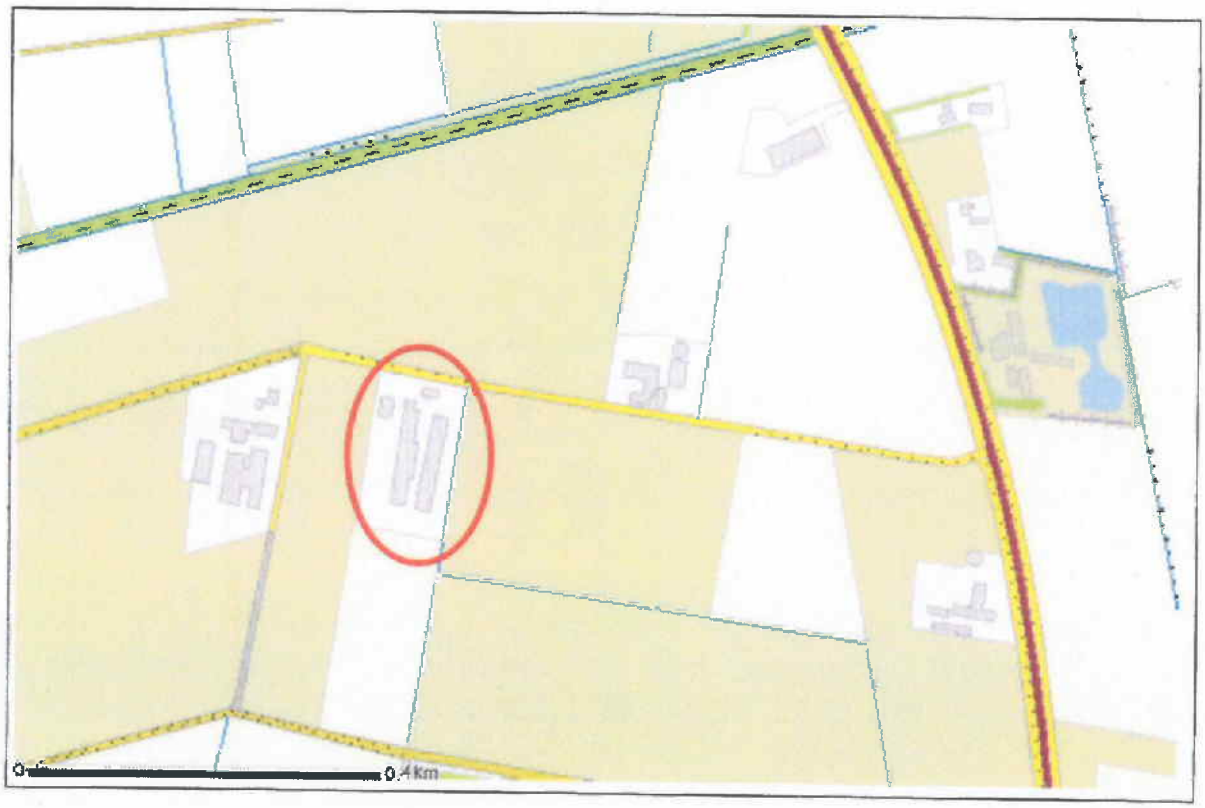

Bijlage B Ligging kwetsbaar gebied

Op onderstaande kaart zijn de kwetsbare gebieden in de omgeving weergegeven (groen).
Tevens is de zone van 250 meter rondom deze gebieden aangegeven (horizontaal gearceerd).

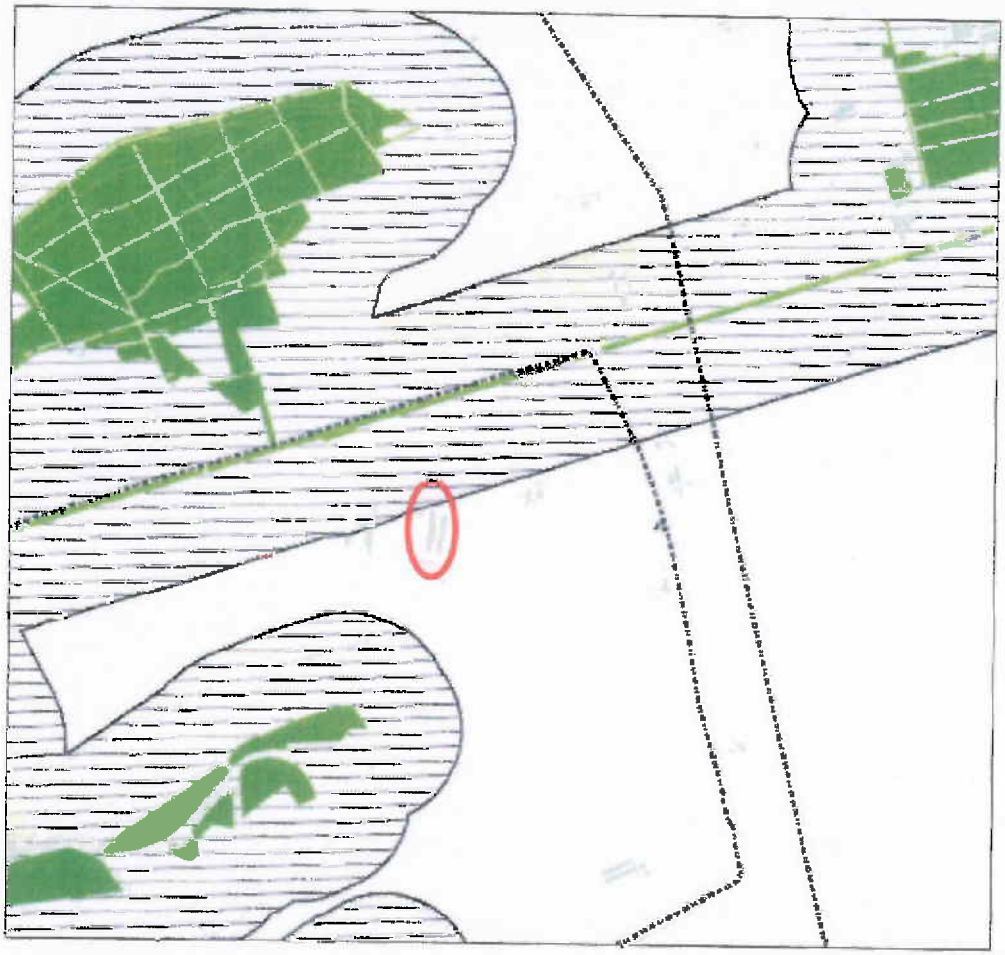

Bijlage C Kaart Streekplan

Ruimtelijke hoofdstructuur

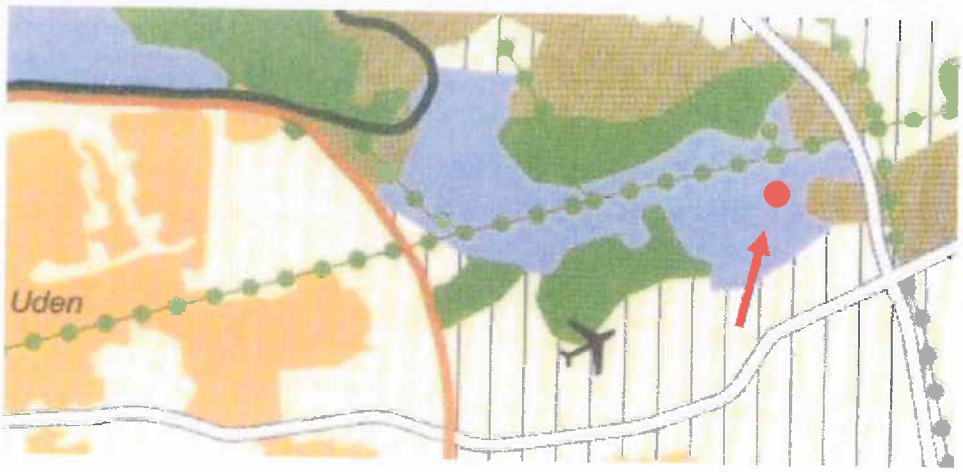

LEGENDA	
Grens regionale natuur- en landschapseenheid (RNLE)	
Indicatie robuuste verbinding	
GROENE HOOFDSTRUCTUUR	
GHS-natuur	
Ecologische verbindingszone	
GHS-landbouw	
AGRARISCHE HOOFDSTRUCTUUR	
AHS-landschap	
AHS-landbouw:	
Glastuinbouw - vestigingsgebied	
Glastuinbouw - mogelijk doorgroeigebied	
Glasboomteeltgebied	
Zoekgebied veeverdichtingsgebieden	
AHS-overig	

Elementen van de onderste laag

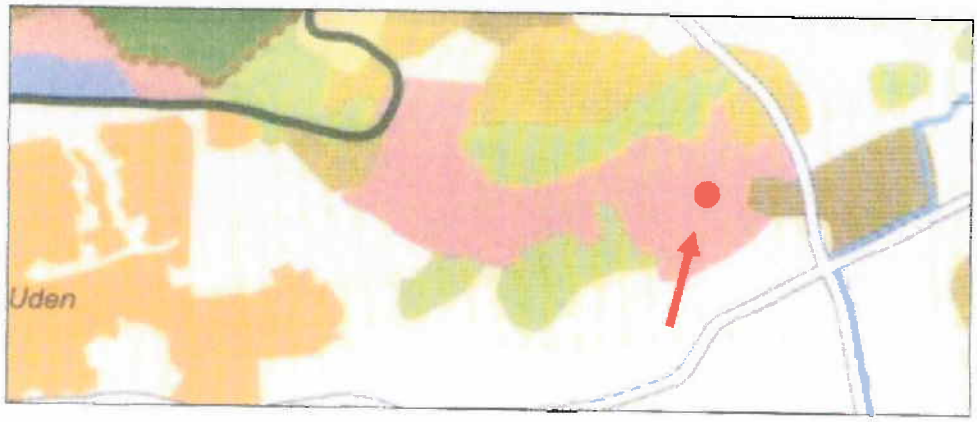

LEGENDA		
Grens regionale natuur- en landschapseenheid (RNLE)		
GHS-NATUUR	Natuurparel	
	Overig bos- en natuurgebied	
GHS-LANDBOUW	Leefgebied kwetsbare soorten	
	Leefgebied struweelvogels	
	Natuurontwikkelingsgebied	
AHS-LANDSCHAP	Leefgebied dassen	
	Waterpotentiegebied	
	RNLE-landschapsdeel	
AHS-LANDBOUW		
Aardkundig waardevol gebied		
Openheid		
Rivierbed		
Zoekgebied rivierverruiming		
Zoekgebied regionale waterberging		

Bijlage D Kaart reconstructieplan

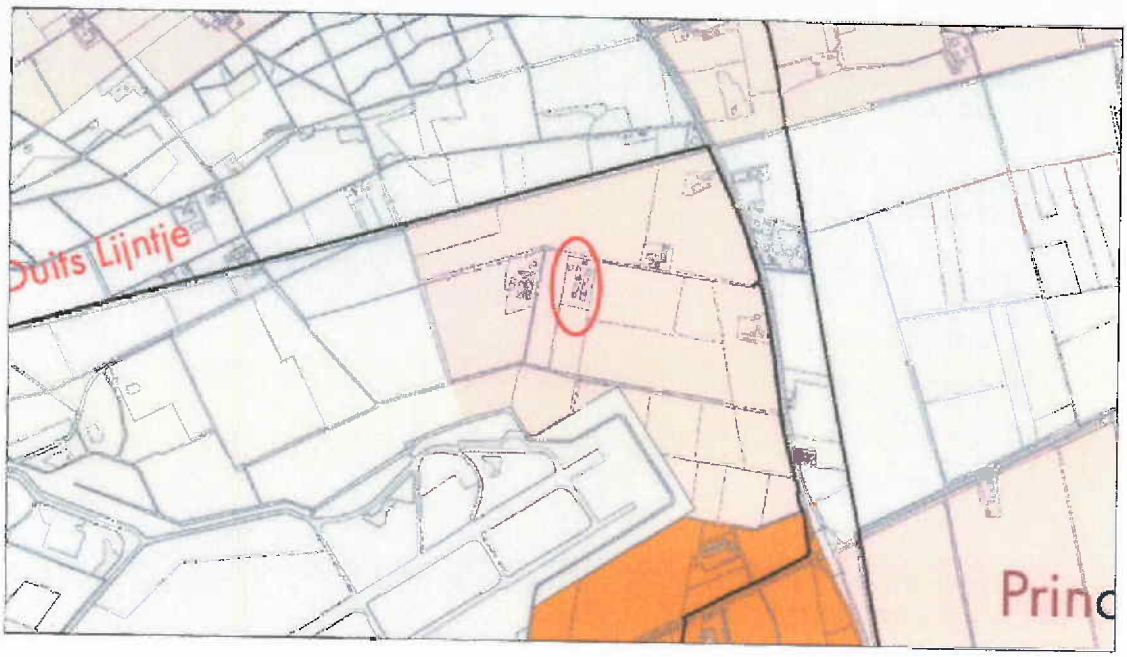

Legenda

Integrale zonering (planologische doorwerking)

Extensiveringsgebied

Natuur

Overig

Landbouwontwikkelingsgebied

Primair

Primair, aandachtsgebied voor struweelvogels / dassen

Secundair

Verwevingsgebied

Stedelijk gebied (geen integrale zonering)

Bijlage E Bouwperceel

Achtereenvolgens zijn opgenomen:

- Vigerende bouwperceel
- Bouwperceel ontwerpbestemmingsplan
- Gewenst bouwperceel

Vigerend bouwperceel

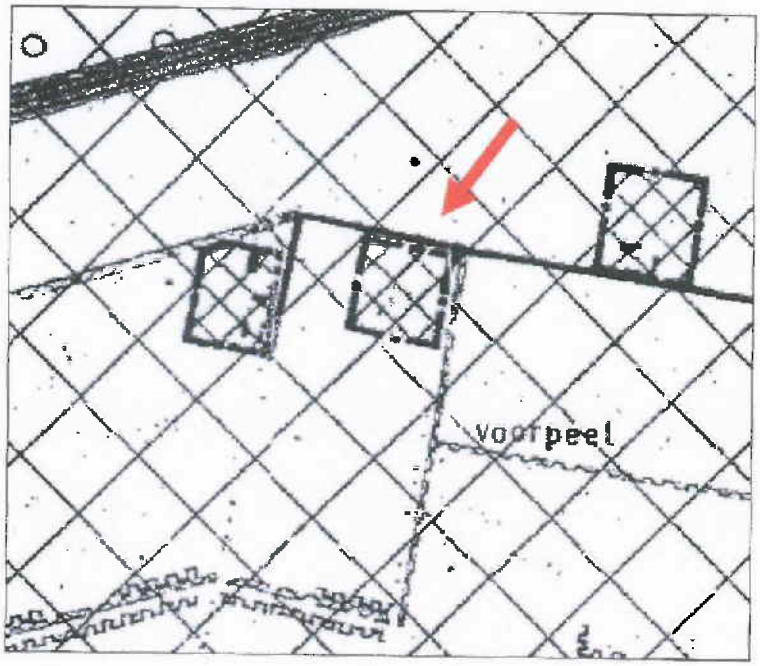

Bouwperceel ontwerpbestemmingsplan

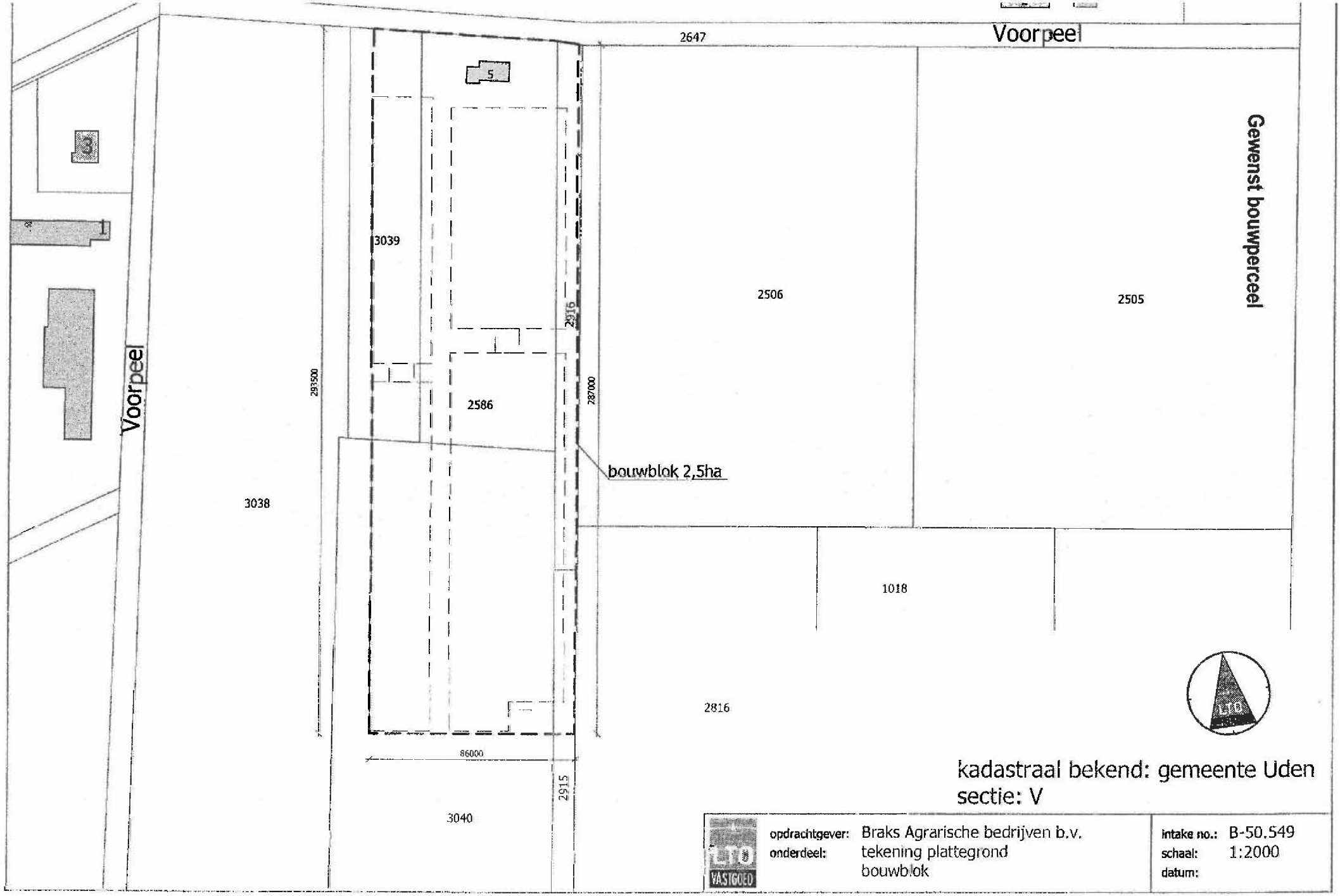

kadastraal bekend: gemeente Uden
sectie: V

LTO VASTGOED	opdrachtgever: Braks Agrarische bedrijven b.v. onderdeel: tekening plattegrond bouwblok	intake no.: B-50.549 schaal: 1:2000 datum:	

Bijlage F Duurzaamheid locatie

Locatie Voorpeel 5 is gelegen in de Agrarische Hoofdstructuur met de aanduiding Landschap. Het gebied is aangeduid als leefgebied voor de das.

Van toepassing zijnde randvoorwaarden worden genoemd en behandeld.

- **Locatie mag geen burcht en geen specifiek fourageergebied nadeling beïnvloeden.**
  Op de projectlocatie of direct er nabij is geen dassenburcht gelegen.
  Het voorkeursalternatief is gesitueerd op het huidige bouwperceel (waar momenteel reeds gebouwen staan en op een perceel akkerbouwgrond. Deze terreinen fungeren niet als fourageergebied voor de das.

- **Het totaal aan groenstructuren en waardevolle landschapselementen binnen het desbetreffende leefgebied dient gelijk te blijven.**
  Met de ontwikkeling van het bedrijf worden geen landschapselementen als houtsingels en dergelijke verwijderd. Ook worden er geen sloten gedempt.

- **Bij uitbreiding dient een groene inpassing van het bouwblok plaats te vinden.**
  Na concretisering van het voorkeursalternatief zal er een ruime, functionele groene inpassing van het bouwperceel plaats vinden. Dit biedt fourageermogelijkheden voor de das. Eén en ander zal in overleg met de gemeente gebeuren.

- **In kernrandzones (250 meter rondom de kern) zijn duurzame locaties niet toegestaan.**
  Locatie bevindt zich niet in de nabijheid van bebouwde kom.

- **Ontwikkeling moet passen binnen wet- en regelgeving voor stank.**
  Uiteraard moeten de plannen passen binnen de wet- en regelgeving, anders kan er ook geen milieuvergunning voor verleend worden. (In het MER wordt hier uitgebreid op ingegaan).

- **In een zone van 250 meter rondom de zeer kwetsbare bos- en natuurgebieden zijn duurzame locaties niet mogelijk.**
  Kwetsbare gebieden bevinden zich niet binnen een afstand van 250 meter vanaf de bedrijfsgebouwen.

- **Ontwikkeling moet passen binnen de wet en regelgeving voor ammoniak.**
  Uiteraard moeten de plannen passen binnen de wet- en regelgeving, anders kan er ook geen milieuvergunning voor verleend worden. (In het MER wordt hier uitgebreid op ingegaan).

- **De breedte en de inrichting van de ecologische verbindingszone dient gehandhaafd te worden.**
  Ten noorden van de locatie bevindt zich het Duits Lijntje. Deze voormalige spoorlijn is aangewezen als ecologische verbindingszone. Bedrijf komt niet korter bij deze verbindingszone. Uitbreiding is in zuidelijke richting gepland.

- **In cultuurhistorisch waardevolle gebieden zijn duurzame locaties in principe niet mogelijk, tenzij wordt aangetoond dat uitbreiding van bestaande bedrijven de waarden niet aantasten.**
  Dit is hier niet van toepassing.

- **In open gebieden dient de openheid gehandhaafd te blijven.**
  Dit is hier niet van toepassing.

- **In een gebied met hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde dienen door middel van vooronderzoek de archeologische waarden in beeld te worden gebracht.**
  Uit de indicatieve kaart voor archeologische waarden volgt dat de trefkans voor archeologische waarden laag is. Vooronderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

- **Aardkundig waardevolle gebieden dienen behouden te blijven.**
  Dit is hier niet van toepassing.

- **In grondwaterbeschermingsgebieden mogen de risico's voor het grondwater niet toenemen.**
  Dit is hier niet van toepassing.

- **Geschiktheid van zoekgebied voor regionale waterbering dient niet verloren te gaan.**
  Dit is hier niet van toepassing.

- **Geschiktheid voor zoekgebied voor rivierverruiming dient niet verloren te gaan.**
  Dit is hier niet van toepassing.

- **Er mag geen sprake zijn van potentieel natte gebieden.**
  Dit is hier niet van toepassing.

- **Binnen varkensvrije zones zijn duurzame locaties niet mogelijk.**
  Varkensvrije zones worden niet ontwikkeld in Nederland. Dit is hier dus niet van toepassing.

- **Ontwikkeling van agrarisch bedrijf mag niet leiden tot directe hinder richting andere functies. Denk hierbij aan directe ammoniakschade op boomkwekerijen of stofhinder richting de glastuinbouw.**
  In nabijheid bevinden zich geen functies die negatief beïnvloed worden door de aanwezigheid van het bedrijf.

- **Duurzame locaties moeten passen binnen de doelstellingen van de reconstructiezonering.**
  Locatie is gelegen in het verwevingsgebied. Aldaar worden duurzame locaties mogelijk geacht, mits er aan de voorwaarden wordt voldaan.

- **Bij de beoordeling van duurzame locaties dient rekening te worden gehouden met de toekomstige geplande en vastgestelde ontwikkeling van andere functies.**
  Momenteel zijn er geen ontwikkelingen in de omgeving bekend.

Bijlage G Referentiesituatie

Ammoniak

Diercategorie	Rav-code	Aantal dieren	Ammoniakemissie	
			Kg NH_3/plaats	Totaal kg NH_3
Gespeende biggen	D 1.1.15.1	917	0,6	550,2
Kraamzeugen	D 1.2.17	78	8,3	647,4
Guste en dragende zeugen	D 1.3.12	200	4,2	840,0
Dekberen	D 2.4	3	5,5	16,5
Vleesvarkens	D 3.4.1	1632	2,5	4080,0
Opfokzeugen	D 3.4.1	36	2,5	90,0
Totaal				6224,1

Geuremissie

Diercategorie	Rav-code	Aantal dieren	Geuremissie	
			Dieren/mve	Totaal mve
Gespeende biggen	D 1.1.15.1	917	2,9	316,2
Kraamzeugen	D 1.2.17	78	0,8	97,5
Guste en dragende zeugen	D 1.3.12	200	1,2	166,7
Dekberen	D 2.4	3	1,0	3,0
Vleesvarkens	D 3.4.1	1632	1,0	1632,0
Opfokzeugen	D 3.4.1	36	1,0	36,0
Totaal				2251,4

Minimale afstanden (uitgangspunt: normen uit Regeling Stankemissie Veehouderijen)		Benodigde afstand
Categorie I:	bebouwde kom met stedelijk karakter / ziekenhuizen / verblijfsrecreatie	376 meter
Categorie II:	bebouwde kom of lintbebouwing in agrarische omgeving / dagrecreatie	304 meter
Categorie III:	niet agrarische bebouwing in gebied met vooral woon of recreatiefunctie	191 meter
Categorie IV:	agrarische bedrijfswoning met minder dan 50 MVE / enkele burgerwoning	128 meter
Categorie V:	agrarische bedrijfswoning met meer dan 50 MVE	50 meter

kadastraal bekend: gemeente Uden
sectie: V

LTO VASTGOED

opdrachtgever: Braks Agrarische bedrijven b.v.
onderdeel: tekening situatie referentiesituatie

intake no.: B-50.549
schaal: 1:5000
datum:

2
2647
Voorpeel
3
3039
2586
2916
2506
2505
Voorpeel
3038
1018
2816
2915
3040
W woning
1 varkensstal
2 varkensstal
LTO
kadastraal bekend: gemeente Uden
sectie: V
LTO VASTGOED
opdrachtgever: Braks Agrarische bedrijven b.v.
onderdeel: tekening plattegrond referentiesituatie
intake no.: B-50.549
schaal: 1:2000
datum:

Bijlage H Voorkeursalternatief

Ammoniak

Diercategorie	Rav-code	Aantal dieren	Ammoniakemissie	
			Kg NH_3/plaats	Totaal kg NH_3
Gespeende biggen	D 1.1.14.2 / D 1.1.12.3	5400	0,04	216,0
Kraamzeugen	D 1.2.15	288	0,42	121,0
Guste en dragende zeugen	D 1.3.11	1238	0,21	260,0
Dekberen	D 2.3	4	0,28	1,1
Opfokzeugen	D 3.2.14.2	480	0,18	86,4
Vleesvarkens	D 3.2.14.2	600	0,18	108,0
Vleesvarkens	D 3.2.14.2 / D 3.2.7.2.1	9600	0,18	1728,0
Totaal				2520,5

Geuremissie

Diercategorie	Rav-code	Aantal dieren	Geuremissie	
			Dieren/mve	Totaal mve
Gespeende biggen	D 1.1.14.2 / D 1.1.12.3	5400	6,1	885,2
Kraamzeugen	D 1.2.15	288	1,2	240,0
Guste en dragende zeugen	D 1.3.11	1238	1,8	687,8
Dekberen	D 2.3	4	1,4	2,9
Opfokzeugen	D 3.2.14.2	480	1,8	266,7
Vleesvarkens	D 3.2.14.2	600	1,4	428,6
Vleesvarkens	D 3.2.14.2 / D 3.2.7.2.1	9600	1,8	5333,3
Totaal				7844,5

Minimale afstanden (uitgangspunt: normen uit Regeling Stankemissie Veehouderijen)		Benodigde afstand
Categorie I:	bebouwde kom met stedelijk karakter / ziekenhuizen / verblijfsrecreatie	718 meter
Categorie II:	bebouwde kom of lintbebouwing in agrarische omgeving / dagrecreatie	561 meter
Categorie III:	niet agrarische bebouwing in gebied met vooral woon of recreatiefunctie	323 meter
Categorie IV:	agrarische bedrijfswoning met minder dan 50 MVE / enkele burgerwoning	236 meter
Categorie V:	agrarische bedrijfswoning met meer dan 50 MVE	50 meter

kadastraal bekend: gemeente Uden
sectie: V

opdrachtgever:	Braks Agrarische bedrijven b.v.	intake no.:	B-50.549
onderdeel:	tekening situatie voorkeursalternatief	schaal:	1:5000
		datum:	

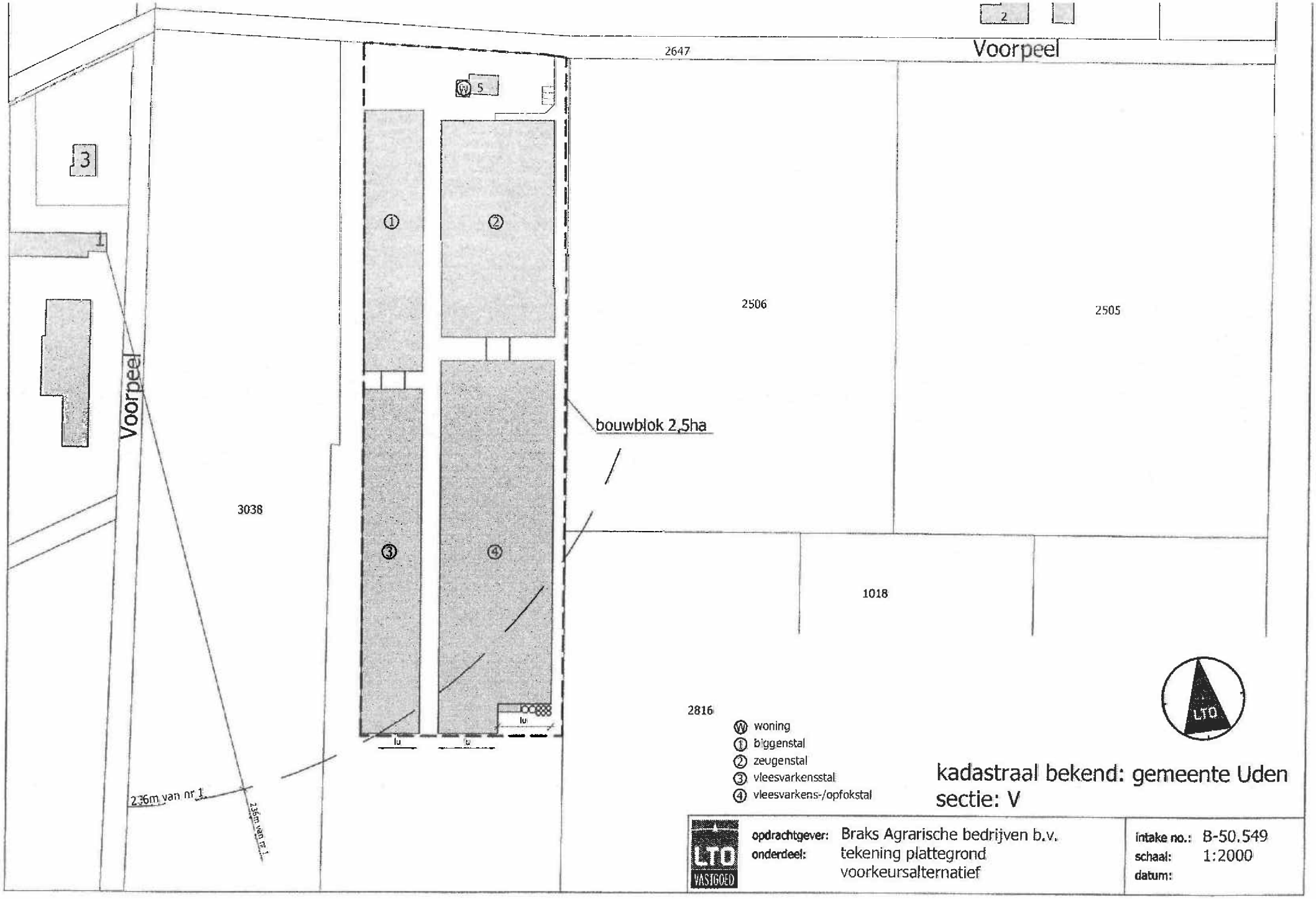
2
2647
Voorpeel
5
3
1
Voorpeel
2506
2505
bouwblok 2,5ha
3038
1018
2816
236m van nr 1
236m van nr 1
W woning
1 biggenstal
2 zeugenstal
3 vleesvarkensstal
4 vleesvarkens-/opfokstal
LTO
kadastraal bekend: gemeente Uden
sectie: V
LTO VASTGOED
opdrachtgever: Braks Agrarische bedrijven b.v.
onderdeel: tekening plattegrond voorkeursalternatief
intake no.: B-50.549
schaal: 1:2000
datum:

Stalbeschrijving

D 1.1.14.2
D 1.2.15
D 1.3.11
D 2.3
D 3.2.14.2

Secretariaat Stichting Groen Label

GROEN LABEL

Postbus 70
2280 AB Rijswijk
tel. 070 4144700
fax 070 4144702

Groen Labelnummer: BB 99.06.076
Toegekend op: 17 juni 1999
Vervangt nummer: n.v.t. **Toegekend op:** n.v.t.
Geldigheid voor het systeem: Tot herroeping door het Bestuur van de Stichting Groen Label
Naam van het systeem: Chemisch luchtwassysteem 95%
Diercategorie: Vleesvarkens, kraamzeugen, guste en dragende zeugen, gespeende biggen en beren

---

Korte omschrijving van het stalsysteem:

De ammoniakemissie wordt beperkt door de ventilatielucht te behandelen in een chemisch luchtwassysteem. Dit systeem bestaat uit een kolom met vulmateriaal, waarover continu aangezuurde wasvloeistof wordt gesproeid. Bij passage van de ventilatielucht door het luchtwassysteem wordt de ammoniak afgevangen in de wasvloeistof, waarna de gereinigde ventilatielucht het systeem verlaat. Middels toevoeging van zwavelzuur aan de wasvloeistof, wordt continu de ammoniak omgezet in een zout.

Eisen aan de uitvoering:

1) Chemisch luchtwassysteem
   Een chemisch luchtwassysteem kan de ventilatielucht van één of meerdere afdelingen behandelen. Op de situatietekening van het totale bedrijf dient dit duidelijk te worden aangegeven.
2) Ventilatielucht
   a. van elke afdeling waarvoor de lagere emissiewaarde van kracht is, dient alle ventilatielucht via het chemisch luchtwassysteem de stal te verlaten;
   b. bij het gebruik van een centraal afzuigkanaal moet het doorstroomoppervlak van dit kanaal tenminste 1 cm^2 per m^3 maximale ventilatiecapaciteit bedragen. Voorts moeten de door het Klimaatplatform vastgestelde normen voor maximale ventilatie in acht worden genomen.
3) Registratie instrumenten
   Ten behoeve van de wekelijkse controle (zie bijlage 2), moeten een urenteller en een geijkte waterpulsmeter worden aangebracht. De urenteller is nodig voor het registreren van de draaiuren van de circulatiepomp. Door de watermeter wordt de hoeveelheid spuiwater geregistreerd. Deze waarden moeten continu worden geregistreerd en niet vrij toegankelijk worden opgeslagen.
4) Zuuropslag
   De inhoud van de opslag moet snel en accuraat kunnen worden afgelezen.
5) Afvoer spuiwater
   Het spuiwater mag niet worden afgevoerd naar een mestkelder die in open verbinding staat met de dieren. Aanbevolen wordt om het spuiwater af te voeren naar een aparte opslag waarin zich geen mest bevindt.

Eisen aan het gebruik:

1) Conform het monstername protocol (zie bijlage 1) dient elk half jaar een monster van het waswater te worden genomen. De analyseresultaten dienen binnen de aangegeven grenzen te liggen. Indien deze buiten de grenzen liggen dient de gebruiker en/of leverancier actie te ondernemen. Monstername, vervoer en analyse van het waswater en de rapportage daarvan dienen door een STERIN/STERLAB gecertificeerde instelling te worden uitgevoerd.
2) Door vervuiling van het filterpakket zal de ventilatielucht een hogere weerstand ondervinden. Om deze reden dient het luchtwassysteem minimaal elk jaar te worden gereinigd.
3) Er dient een logboek te worden bijgehouden met betrekking tot enerzijds metingen, onderhoud, analyseresultaten van het waswater en optredende storingen en anderzijds de wekelijkse controlewerkzaamheden (zie bijlage 2).
4) Het chemisch luchtwassysteem moet een ammoniakverwijderingsrendement hebben van minimaal 95%.
5) Er dient een onderhoudscontract en een adviescontract afgesloten te zijn met de leverancier. In het onderhoudscontract moet een jaarlijkse controle en onderhoud van het luchtwassysteem zijn opgenomen. Voorts zijn in dit contract taken van de leverancier opgenomen. Bijlage 2 geeft informatie over de standaardinhoud van het onderhoudscontract. Het adviescontract biedt steun bij vragen over de procesvoering van het luchtwassysteem.

Nadere bijzonderheden:

1) Bij de vergunningaanvraag dient het dimensioneringsplan van het luchtwassysteem, conform het toelatingscertificaat (waaruit onder meer de relatie met het aantal dieren per diercategorie blijkt) en het monsternameprotocol te worden overlegd.
2) Het monsternameprotocol en de bedieningshandleiding dienen op een centrale plaats bij de installatie te worden bewaard.
3) De bestemming van het spuiwater van het chemisch luchtwassysteem moet duidelijk worden aangegeven. Afvoer naar de mestkelder in de stal (en daarmee in open verbinding met de dieren) is niet toegestaan in verband met het gevaar van het vrijkomen van zwavelwaterstofgas. Lozen van het spuiwater op het gemeentelijke riool is niet toegestaan.
4) De vergunningverlener kan voorschrijven een rendementsmeting van het chemisch luchtwassysteem uit te voeren in de periode van 3 tot 9 maanden nadat het systeem is geïnstalleerd. Om op langere termijn het ammoniakverwijderingsrendement van het chemisch luchtwassysteem aan te tonen kan de vergunningverlener voorschrijven tot het herhalen van de rendementsmeting. In bijlage 3 is een beschrijving opgenomen van de wijze waarop de rendementsmeting moet worden uitgevoerd.
5) Chemische luchtwassystemen worden gekenmerkt door het vrijkomen van spuiwater en extra energieverbruik door de ventilatoren.
6) Het gehalte aan ammoniumsulfaat in het spuiwater moet minimaal 2,1 mol/liter bedragen.
7) Voor de opslag van en het omgaan met zwavelzuur zijn door de arbeidsinspectie en de Commissie Preventie van Rampen voor gevaarlijke stoffen richtlijnen opgesteld (P-blad 134.4 en CPR-richtlijn 15-1). Het niet nakomen van deze richtlijnen kan ernstige ongelukken tot gevolg hebben.
8) De aanvrager noemt dit chemisch luchtwassysteem: "ECO 95+".
9) De beslissing van het Bestuur is genomen op basis van een door de aanvrager overlegd meetrapport. De emissie bedraagt:
   a. Gespeende biggen
      - 0,03 kg NH_3 per dierplaats per jaar bij huisvesting met maximaal 0,35 m^2 leefruimte per dierplaats;
      - 0,04 kg NH_3 per dierplaats per jaar bij huisvesting met meer dan 0,35 m^2 leefruimte per dierplaats.
   b. Kraamzeugen
      0,42 kg NH_3 per dierplaats per jaar.
   c. Guste en dragende zeugen
      - 0,21 kg NH_3 per dierplaats per jaar bij individuele huisvesting;
      - 0,21 kg NH_3 per dierplaats per jaar bij groepshuisvesting.
   d. Dekberen
      0,28 kg NH_3 per dierplaats per jaar.
   e. Vleesvarkens
      - 0,13 kg NH_3 per dierplaats per jaar bij huisvesting met maximaal 0,8 m^2 leefruimte per dierplaats;
      - 0,18 kg NH_3 per dierplaats per jaar bij huisvesting met meer dan 0,8 m^2 leefruimte per dierplaats.
10) De bovenvermelde bijlagen 1, 2 en 3 zijn opgenomen in de bijlagen behorende bij chemische luchtwassystemen.

Tekeningen:

Zie ommezijde voor een schematisch overzicht van het chemisch luchtwassysteem en de integratie van het luchtwassysteem in de stal.

Aangevraagd door:

Boveima Konstrukties B.V. te Milsbeek, tel. 0485 51 44 92.

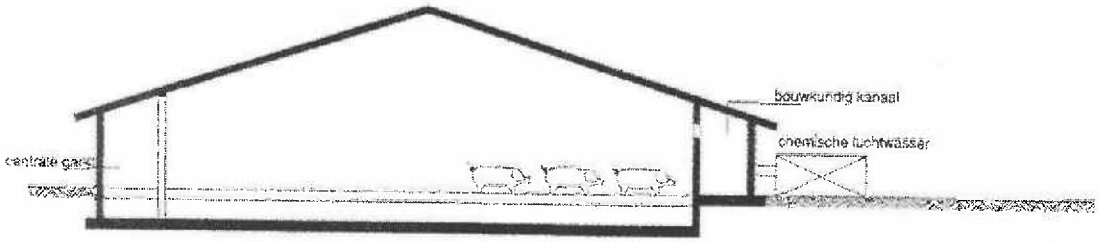

doorsnede stal

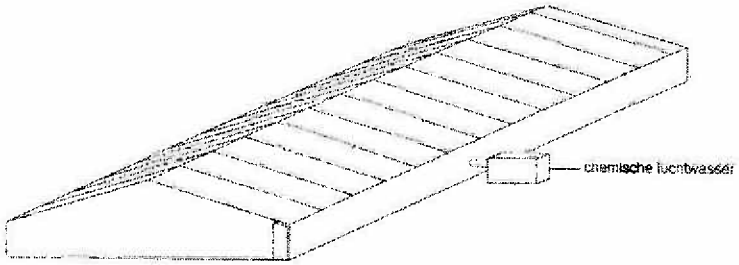

perspectief stal

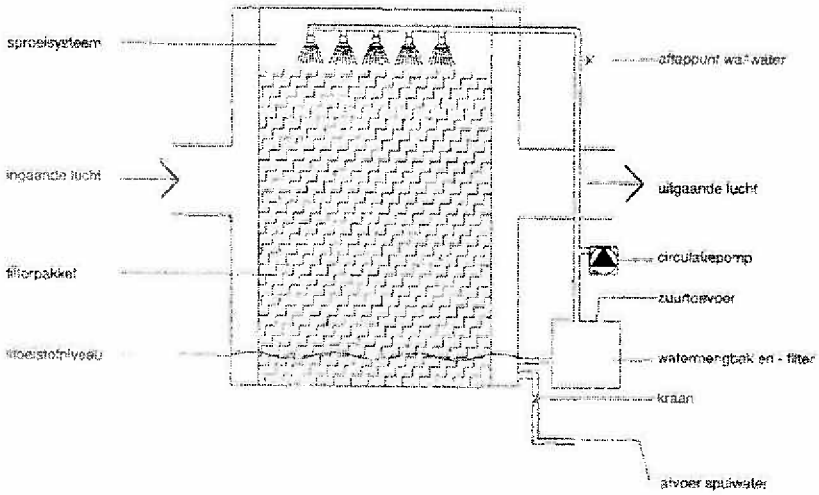

doorsnede chemische luchtwasser

Omschrijving: Chemisch luchtwassysteem voor vlees-varkens, kraamzeugen, guste en dragende zeugen, gespeende biggen en beren	GROEN LABEL
Aangevraagd door: Bovema Konstrukties B.V. te Milsbeek	Datum Groen Label: 17-06-1999 Behorende bij aanvraag: BB 99.06.076

Stalbeschrijving

D 1.1.12.3

Secretariaat Stichting Groen Label

GROEN LABEL

Postbus 70
2280 AB Rijswijk
tel. 070 4144700
fax 070 4144702

Groen Labelnummer: BB 99.06.072
Toegekend op: 17 juni 1999
Vervangt nummer: n.v.t. **Toegekend op:** n.v.t.
Geldigheid voor het systeem: Tot herroeping door het Bestuur van de Stichting Groen Label
Naam van het systeem: Gedeeltelijk roostervloer met een (water- en) mestkanaal, eventueel voorzien van schuine putwand(en)
Diercategorie: Gespeende biggen in grote groepen

Korte omschrijving van het stalsysteem:

De ammoniakuitstoot wordt beperkt door verkleining van het emitterend mestoppervlak per dierplaats door sturing van het mestgedrag en het eventueel toepassen van een waterkanaal en/of schuine putwand(en) in het mestkanaal.

Eisen aan de uitvoering:

1) Mestkanaal
   a. de breedte van het mestkanaal dient minimaal 0,60 meter te zijn;
   b. het emitterend mestoppervlak in het mestkanaal mag maximaal 0,10 m^2 per dierplaats bedragen;
   c. het roosteroppervlak boven het mestkanaal mag maximaal 0,15 m^2 per dierplaats bedragen;
   d. het mestkanaal mag niet in open verbinding staan met andere kanalen (bijvoorbeeld met het waterkanaal, het kanaal onder de dichte vloer of de ruimte onder de schuine putwand(en)).

   Indien het mestkanaal wordt uitgevoerd met schuine putwand(en), dan geldt:
   e. de omvang van het emitterend mestoppervlak in het mestkanaal moet worden gewaarborgd door een overloop;
   f. schuine putwanden dienen te zijn gemaakt van niet mest aanhechtend materiaal (bijvoorbeeld: polyethyleen, polypropyleen, roestvast staal of materiaal voorzien van een coating);
   g. een schuine putwand tegen de dichte vloer dient te worden uitgevoerd onder een helling van minimaal 45° ten opzichte van de putvloer;
   h. een schuine putwand tegen de achtermuur dient te worden uitgevoerd onder een helling van minimaal 60° ten opzichte van de putvloer;
   i. schuine putwanden moeten tot op de putvloer worden gemonteerd;
   j. de montage van schuine putwanden dient vloeistofdicht te gebeuren.
2) Hokuitvoering en roostervloer

   Er zijn twee hokuitvoeringen mogelijk:
   a. het hok wordt uitgevoerd met gedeeltelijk rooster, waarbij het hok vooraan bestaat uit een hellend dicht vloergedeelte. Achterin het hok bevindt zich het roostergedeelte, waaronder zich het mestkanaal bevindt.
   b. het hok wordt uitgevoerd met in het midden een bolle vloer. Aan de voorzijde van het hok bevindt zich een waterkanaal en aan de achterzijde een mestkanaal, waarbij:
      - het roosteroppervlak boven het waterkanaal nooit groter mag zijn dan het roosteroppervlak boven het mestkanaal;
      - de breedte van het wateroppervlak max. 0,6 m is;
      - het waterkanaal met rechte wand(en) of met schuine wand(en) mag worden uitgevoerd;
      - het waterkanaal niet in open verbinding mag staan met mestkanalen.

      Voor eisen aan de uitvoering van schuine wanden, zie onder mestkanaal.
   c. voor beide typen hokuitvoering geldt:
      - het mestkanaal dient te zijn voorzien van een metalen driekantrooster;
      - de voerplaatsen mogen niet boven het mestkanaal van het hok zijn gesitueerd;
      - per dierplaats dient een dicht vloeroppervlak van minimaal 0,12 m^2 aanwezig te zijn.
3) Mestafvoer
   a. voor de afvoer van de mest uit het mestkanaal moet een rioleringssysteem worden aangebracht, zodat de mest frequent en restloos uit de mestkanalen kan worden afgevoerd;
   b. de doorsnede van de afvoeropening dient minimaal 150 mm te zijn, de afvoerbuisdiameter minimaal 200 mm;
   c. de buizen van het rioleringssysteem dienen vervaardigd te zijn van PVC en te voldoen aan de KOMO, BRL 2001 (NEN 7045). De hulpstukken dienen geproduceerd te zijn volgens NEN 7048. Buizen en hulpstukken dienen tevens te voldoen aan sterkteklasse 41. De rubberen ringen voor het koppelen van de buizen en hulpstukken dienen van het type SBR te zijn en te voldoen aan BRL 2013 "Rubberringen en flenspakkingen voor verbindingen in drinkwater en afvalwaterleidingen". Alle verbindingen voor het koppelen van buizen en hulpstukken dienen met manchetten te gebeuren. Controle op vloeistof-dichtheid dient te geheuren voor het betonstorten d.m.v. het vullen van de afdelingsleiding met water;
   d. het rioleringssysteem heeft per mestkanaal een centrale afsluiter. Deze afsluiter moet vloeistofdicht en mestbestendig zijn. Voorts mag een gesloten afsluiter niet door de opwaartse druk van mest worden geopend;
   e. verder dient de afvoer van mest zodanig te zijn gewaarborgd dat het emitterend mestoppervlak nooit groter wordt dan 0,10 m^2 per dierplaats. Dit moet worden gerealiseerd middels een overloop met een minimale doorlaat van 75 mm waarvan de instroomopening zichtbaar in het mestkanaal is aangebracht. Voorts moet de overloop zijn voorzien van een stank-afsluiter. De overloop mag niet worden aangesloten op de hoofdleiding van het rioleringssysteem;
   f. in het afvoersysteem van het waterkanaal moet een (centrale) afsluiter worden aangebracht die vloeistofdicht en mestbestendig is. Bij gesloten afsluiter moet het water in het waterkanaal worden vastgehouden. De afsluiter mag niet door de opwaartse druk van mest worden geopend.

Eisen aan het gebruik:

1) Na elke ronde dienen de (water- en) mestkanalen te worden afgelaten.
2) De eventuele schuine wand(en) in de mestkanalen dient/dienen na elke ronde te worden gereinigd.
3) Indien een waterkanaal wordt toegepast, dient het waterniveau in het waterkanaal na reiniging en voor aanvang van een nieuwe ronde minimaal 0,05 meter te bedragen.

Nadere bijzonderheden:

1) De aanvrager noemt dit stalsysteem: 'Gedeeltelijk roostervloer met een (water- en) mestkanaal, eventueel voorzien van schuine putwand(en)'.
2) Het stalsysteem is alleen geschikt voor grote groepen gespeende biggen (koppelgrootte groter dan of gelijk aan 30).
3) De beslissing van het Bestuur is genomen op basis van door de aanvrager overlegde meetgegevens welke een gemeten emissie van 0,18 kg NH_3 per dierplaats per jaar aangeven.

Tekeningen:

Zie ommezijde voor een plattegrond van de stal met detailtekeningen.

Aangevraagd door:

Productschap voor Vee Vlees en Eieren te Rijswijk.
Voor informatie: Praktijkonderzoek Varkenshouderij te Rosmalen, tel. 073 5286555.

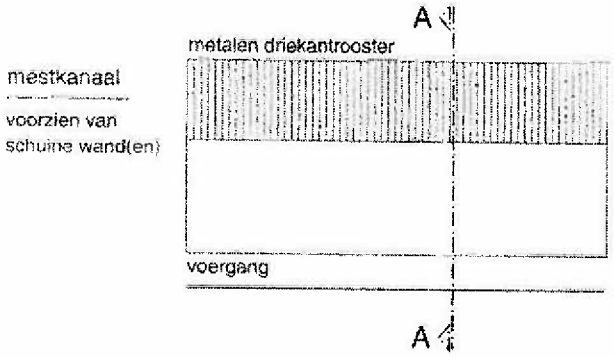

plattegrond
gedeeltelijk rooster

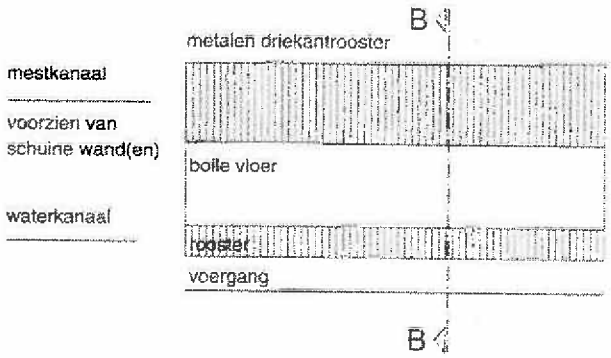

plattegrond
bolle vloer

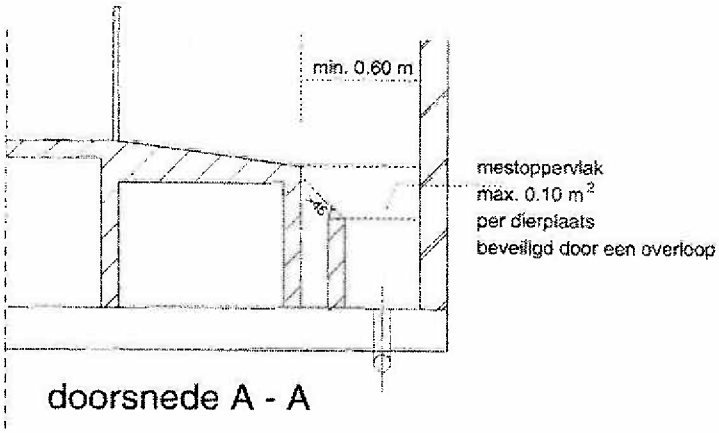

doorsnede A - A

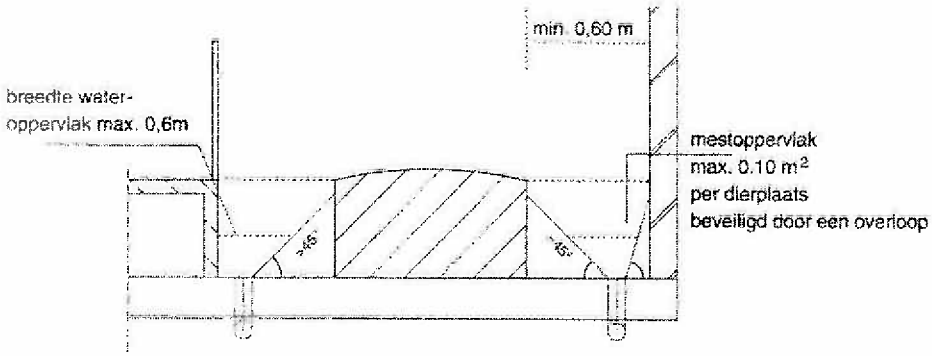

doorsnede B - B

Omschrijving: Gedeeltelijk roostervloer met een (water- en) mestkanaal eventueel voorzien van schuine putwand(en), voor gespeende biggen in grote groepen	GROEN LABEL
Aangevraagd door: Productschap voor Vee, Vlees en Eieren te Rijswijk	Datum Groen Label: 17-06-1999 Behorende bij aanvraag: BB 99.06.072

Stalbeschrijving

D 3.2.7.2.1

Systeem-nummer:	**BWL 2004.05**
Gebaseerd op:	**Groen Labelnummer BB 99.02.070**
Rav-nummer:	**D 3.2.7.2.1**
Naam van het systeem:	**Mestkelders met (water- en) mestkanaal, met roosters anders dan metalen driekant op het mestkanaal, emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m² per dierplaats**
Diercategorie:	**Vleesvarkens**
Stalbeschrijving van:	**15 april 2004**

Korte omschrijving van het stalsysteem:
De ammoniakuitstoot wordt beperkt door verkleining van het mestoppervlak per dierplaats. Aan de achterkant wordt de mest opgevangen in een breed mestkanaal, voorzien van een roostervloer en schuine putwand(en).

Eisen aan de uitvoering:

1) Mestkanaal
   a. de breedte van het mestkanaal dient minimaal 1,10 meter te zijn;
   b. het emitterend mestoppervlak mag maximaal 0,18 m² per dierplaats bedragen;
   c. het emitterend oppervlak van het mestkanaal moet worden beveiligd door een overloop;
   d. het roosteroppervlak boven het mestkanaal moet gelijk zijn aan of groter zijn dan het roosteroppervlak boven het waterkanaal;
   e. het mestkanaal mag niet in verbinding staan met het waterkanaal of andere kanalen (bijvoorbeeld met het kanaal onder de dichte bolle vloer of onder de schuine wand;
   f. de schuine wand dient gemaakt te zijn van niet mest aanhechtend materiaal (bijvoorbeeld polyethyleen/polypropyleen, roestvast staal) of vlak beton. Indien de schuine wand is gemaakt van (prefab)beton elementen, dient de mestzijde vlak geschuurd te zijn. De vlakheid dient binnen de grens van +/– 2 mm per strekkende meter wand te liggen. Een topafwerking met een impregneermiddel of coating is niet noodzakelijk.
   g. de wand tegen de bolle vloer dient uitgevoerd te worden onder een helling die ligt in de range van 45° tot en met 90° ten opzichte van de putvloer;
   h. de schuine wand tegen de achtermuur is niet vereist, indien wel toegepast dient de wand een helling van minimaal 60° ten opzichte van de putvloer te hebben;
   i. de montage van een schuine wand dient vloeistofdicht te gebeuren;
   j. ook is het mogelijk om een goot toe te passen.
2) Hokuitvoering en roostervloer
   a. er zijn twee soorten hokuitvoeringen mogelijk:
      - het hok wordt uitgevoerd met gedeeltelijk rooster, waarbij het hok vooraan bestaat uit een dichte vloer. Achterin het hok bevindt zich het mestkanaal. Het mestkanaal moet worden voorzien van schuine putwand(en) en een rooster;
      - het hok wordt uitgevoerd met in het midden een bolle vloer. Aan de voorkant bevindt zich een kanaal voorzien van een rooster. Het is toegestaan om dit kanaal als een zogenaamd waterkanaal uit te voeren. Aan de achterkant wordt de mest opgevangen in een mestkanaal, voorzien van een rooster.
   b. indien het voorste kanaal als een zogenaamd waterkanaal wordt uitgevoerd, dan geldt voor het voorste kanaal:
      - het voortse kanaal mag zowel met als zonder goten of schuine putwand(en) worden uitgevoerd;
      - het roosteroppervlak boven het waterkanaal mag nooit groter zijn dan het roosteroppervlak boven het mestkanaal;
      - de breedte van het wateroppervlak mag niet meer bedragen dan 0,60 meter.
        Om dit te realiseren kan het waterkanaal worden uitgevoerd met een schuine wand tegen de bolle vloer. Deze dient uitgevoerd te worden onder een helling die ligt in de range van 45° tot en met 90° ten opzichte van de putvloer. Ook is het mogelijk om twee schuine wanden in het waterkanaal te gebruiken of een goot.
      - het waterkanaal mag niet in open verbinding staan met mestkanalen;
      - na elke mestronde dient het waterkanaal afgelaten te worden waarna het gereinigd moet worden;
      - na reiniging en voor aanvang van een nieuwe ronde moet het waterniveau in het waterkanaal minimaal 0,10 meter zijn.
   c. Voor beide type hokuitvoeringen geldt:
      - het hok mag worden uitgerust met een brij- of droogvoerbak of met een (dwars)trog;
      - de hokafscheiding kan open of dicht worden uitgevoerd;
      - per dierplaats dient een dicht vloeroppervlak van minimaal 0,3 m² aanwezig te zijn.
3) Mestafvoer:
   a. voor de afvoer van de mest uit het mestkanaal moet een roleringssysteem worden aangebracht, zodat de mest frequent en restloos uit de mestkanalen kan worden afgevoerd;

b. de doorsnede van de afvoeropening dient minimaal 160 mm te zijn, de afvoerbuisdiameter minimaal 200 mm;
c. verder dient de afvoer van de mest zodanig te zijn gewaarborgd dat het emitterend mestoppervlak nooit groter wordt dan 0,18 m^2 per dierplaats. Dit moet worden gerealiseerd middels een overloop met een minimale doorlaat van 75 mm waarvan de intstroomopening zichtbaar in het mestkanaal is aangebracht. Voorts moet de overloop zijn voorzien van een stankafsluiter. De overloop mag niet worden aangesloten op de hoofdleiding van het rioleringssysteem;
d. in het afvoersysteem van het waterkanaal moet een (centrale) afsluiter worden aangebracht die vloeistofdicht en mestbestendig is. Bij gesloten afsluiter moet het water in het waterkanaal worden vastgehouden. De afsluiter mag niet door de opwaartse druk van mest worden geopend;
e. het rioleringssysteem heeft per mestkanaal een centrale afsluiter. Deze afsluiter moet vloeistofdicht afsluiten en mestbestendig zijn. Voorts mag een gesloten afsluiter niet door de opwaartse druk van mest worden geopend;
f. de buizen en hulpstukken van het rioleringssysteem dienen vervaardigd te zijn van PVC, PE of PP en te voldoen aan sterkteklasse SN 4. De rubberen ringen voor het koppelen van de buizen en hulpstukken dienen van het type SBR te zijn. Alle verbindingen voor het koppelen van buizen en hulpstukken dienen met manchetten te gebeuren. Controle op vloeistof-dichtheid dient te gebeuren voor het betonstorten d.m.v. het vullen van de afdelingsleiding met water.

Eisen aan het gebruik:
Na elke ronde dienen de kanalen afgelaten te worden, waarna het hok gereinigd moet worden. Na reiniging dient het waterniveau in het waterkanaal minimaal 0,10 meter te bedragen. Verder dienen de schuine wand(en) in het mestkanaal na elke ronde schoongespoten te worden.

Nadere bijzonderheden:
De beslissing over de emissiefactor is gebaseerd op afleiding van het huisvestingsysteem met Groen Labelnummer BB 99.02.070. De ammoniakemissie bedraagt 1,2 kg NH_3 per dierplaats per jaar.

Tekeningen:
Zie ommezijde voor een schematisch overzicht van de stal met tekeningen van mogelijke uitvoeringsvormen van de mestafvoer.

Informatie bij:
-Infomil (www.infomil.nl)
-Inter Continental B.V. te Helmond, tel. 0492-545505, emailadres ic@intercontinental.nl ("IC-V systeem met roosters anders dan metalen driekantroosters")
-Praktijkonderzoek van Animal Sciences Group van Wageningen UR, tel. 0320-293211

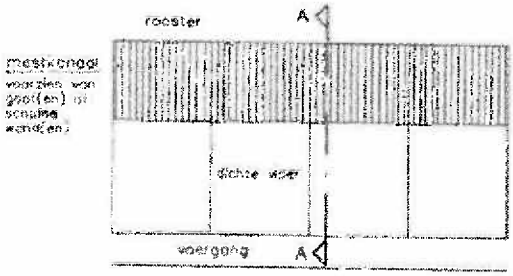

plattegrond
Gedeeltelijk rooster

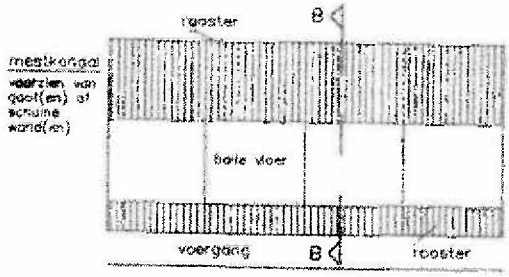

plattegrond
Bolle vloer

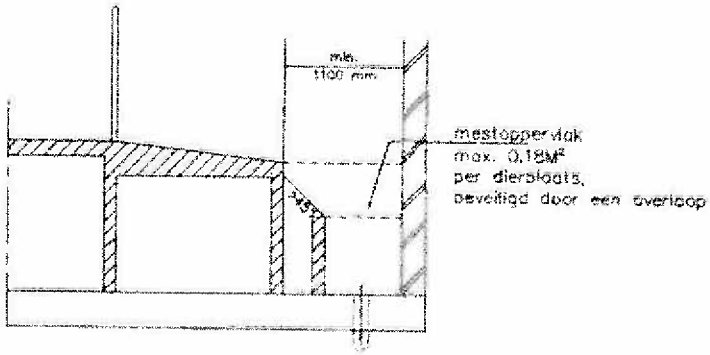

doorsnede A–A

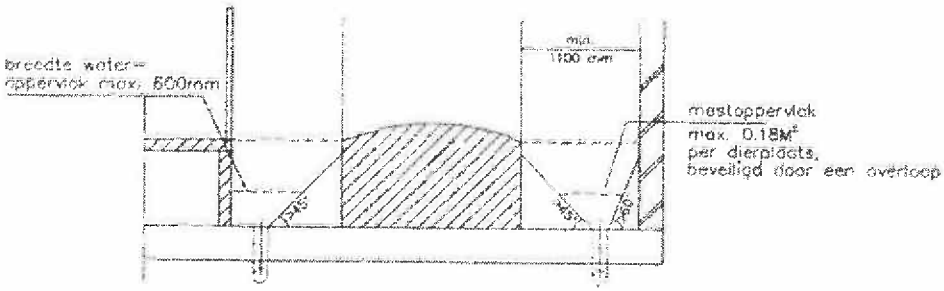

doorsnede B–B

Omschrijving:	Behorende bij
Mestkelders met (water- en) mestkanaal, met roosters anders dan metalen driekant op het mestkanaal, emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m² per dierplaats (voor vleesvarkens)	Systeem-nummer: BWL 2004.05 (Gebaseerd op Groen Labelnummer BB 99.02.070)

Stalbeschrijving van: 15 april 2004